

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Tilstandsrapport

Fagskoler 2014

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Tilstandsrapport

Fagskoler 2014

Førord

Årets tilstandsrapport er den fjerde i rekken og med den får vi et stadig bedre kunnskapsgrunnlag om utviklingen i fagskolene. Den arbeidsinnsatsen som legges ned i rapporteringen fra fagskolene og den bearbeidingen som DBH-F gjør, høster vi nå fruktene av.

Årets rapport viser at vi har en relativt stabil fagskolesektor, selv om vi ser noen små endringer fra i fjor. Antall fagskolestudenter har økt de siste årene, og det er i 2014 16 543 fagskolestudenter. Antall fagskoler har derimot gått noe ned.

I 2014 har fagskolene, fylkeskommunene, arbeidslivets parter, studentene, Kunnskapsdepartementet og mange andre vært engasjert i arbeid knyttet til Fagskoleutvalget. Disse var engasjert med direkte deltakelse i utvalget, men ikke minst med innspill til dette arbeidet. Fagskoleutvalget leverte sin rapport, NOU 2014:14 *Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg*, 12. desember 2014. I NOUen fremmet utvalget til sammen 49 forslag til tiltak som retter seg mot myndighetene, fagskolene og arbeidslivet.

I etterkant av fremleggelsen av NOUen har det vært holdt en rekke debattmøter, og en lang rekke høringsinstanser har levert skriftlige innspill til departementet. Dette engasjementet setter jeg stor pris på.

I tillegg har en egen ekspertgruppe vurdert regulering, tilsyn og kontroll med private høyskoler og fagskoler. Denne er sendt på høring med frist 1. juni.

Departementet har nå begynt å skrive stortingsmelding om fagskolene, blant annet med grunnlag i NOUen. Jeg ser frem til fortsatt stort engasjement for fagskolene.

Torbjørn Røe Isaksen

Innhold

1	Hovedpunkter om fagskolesektoren	11
2	Fagskoler – antall og eiere	13
3	Fagskolenes størrelse	17
4	Utdanningstilbudet ved fagskolene.....	21
5	Fagskolestudentene	27
6	Opptaksgrunnlag	37
7	Gjennomføring	41
8	Finansiering av fagskolene	47
9	Sammendrag av <i>NOU 2014:14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg</i>	53
10	Rapport om regelverk for private høyskoler og fagskoler	57
11	Internasjonalisering ved norske fagskoler – sammendrag av en undersøkelse	59
12	Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.....	61
	Tabellvedlegg	63

Tabeller

Tabell 2.1 Fagskoler, fordelt på fylke og eierforhold, 2012–2014. Antall.	15
Tabell 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2014.	19
Tabell 3.2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2014.	19
Tabell 4.1 Fagskoler etter fylke og fagområde i 2014. Antall.	22
Tabell 4.2 Fagområder etter NUS-koder.	23
Tabell 4.3 Utdanningstilbud etter fagområde og varighet, høst 2012–2014. Antall.	24
Tabell 5.1 Fagskolestudenter ved offentlige og private fagskoler, etter fylke 2012-2014. Antall.	30
Tabell 5.2 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt, offentlig og privat. 2012–2014. Antall.	31
Tabell 5.3 Fagskolestudenter etter fagfelt og kjønn i 2014. Antall og andel.	32
Tabell 5.4 Fagskolestudenter etter kjønn og fylke i 2014. Antall og andel.	33
Tabell 5.5 Fagskolestudenter etter alder og fagfelt i 2014. Antall.	33
Tabell 5.6 Studentprofil, offentlige og private fagskoler, 2012–2014.	34
Tabell 5.7 Studenter etter statsborgerskap, 2012–2014. Antall.	34
Tabell 5.8 Topp ti utenlandske statsborgerskap blant fagskolestudentene i 2014, etter fagfelt.	34
Tabell 5.9 Fagskoler med høy andel utenlandske studenter i 2014. Prosent.	35
Tabell 5.10 Fagskolestudenter tidligere registrert ved universitet eller høyskole, 2012–2014. Antall og andel.	35
Tabell 5.11 Fagskolekandidater senere registrert ved universitet eller høyskole, 2012–2014. Antall og andel.	36
Tabell 6.1 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, fordelt på fylke, 2012-2014. Antall.	38
Tabell 6.2 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag fordelt på fagfelt, 2012-2014. Antall.	39
Tabell 7.1 Fagskolestudenter som har bestått et utdanningstilbud vår 2014, fordelt etter kjønn og fylke. Antall.	42
Tabell 7.2 Fagskolestudenter som har bestått et utdanningstilbud vår 2014, fordelt på fagfelt. Antall.	42
Tabell 7.3 Strykprosent i avsluttende vurdering av emner våren 2014.	43
Tabell 7.4 Fagskolepoeng, 2012-2014.	43
Tabell 7.5 Fagskolepoeng per heltidsekvivalent, fordelt på fagfelt og eierforhold, 2012-2014.	44
Tabell 7.6 Fagskolepoeng per heltidsekvivalent i fagskolesektoren og universitet- og høyskolesektoren, 2012-2014.	45
Tabell 7.7 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført.	45
Tabell 8.1 Fagskolestudenter fordelt etter fylke og tilskudd høsten 2014. Antall.	49

Tabell 8.2 Fagskolestudenter fordelt etter fagfelt og tilskudd høsten 2014. Antall.	50
Tabell 8.3 Gjennomsnittlig studentbetaling for hele utdanningstilbudet fordelt på fagfelt, 2014.....	51
Tabell 8.4 Gjennomsnittlig studentbetaling per student i 2014, fordelt på fagfelt.	51
Tabell 8.5 Gjennomsnittlig studentbetaling per student, 2012-2014.....	51
Tabell 8.6 Ti dyreste utdanningstilbud. 2014.....	52

Figurer

Figur 2.1 Fagskoler per region, 2014. Antall.	14
Figur 2.2 Fagskolenes geografiske plassering, 2014.....	14
Figur 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2012–2014.....	18
Figur 4.1 Offentlige og private fagskoler etter fagområde, 2014. Antall.....	23
Figur 5.1 Andel fagskolestudenter per fagfelt i 2014.....	32
Figur 8.1 Gjennomsnittlig studentbetaling for hele utdanningsløpet fordelt på fagfelt (basert på utdanningstilbud 2014).	50

Vedlegg

Tabell V 1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2012-2014.....	63
Tabell V 2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2012.	63
Tabell V 3 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2013.	64
Tabell V 4 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2012.	64
Tabell V 5 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2013.	65
Tabell V 6 Offentlige fagskoler fordelt på fylke og fagfelt i 2014. Antall.....	65
Tabell V 7 Private fagskoler fordelt på fylke og fagfelt i 2014. Antall.....	66
Tabell V 8 Utdanningstilbud ved offentlige fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, vår 2014. Antall.....	66
Tabell V 9 Utdanningstilbud ved offentlige fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, høst 2014. Antall.....	67
Tabell V 10 Utdanningstilbud ved private fagskoler fordelt på fagskoler og fylker, vår 2014. Antall.....	68
Tabell V 11 Utdanningstilbud ved private fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, høst 2014. Antall.....	68
Tabell V 12 Fagskolestudenter fordelt på alder og fagfelt, kvinner i 2014. Antall.....	69
Tabell V 13 Fagskolestudenter fordelt på alder og fagfelt, menn i 2014. Antall.....	69
Tabell V 14 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning i antall utdanningstilbud ved offentlige fagskoler, 2014.....	70
Tabell V 15 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning i antall utdanningstilbud ved private fagskoler, 2014.....	71
Tabell V 16 Utdanningstilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt ved offentlige fagskoler, 2014. Antall.....	71
Tabell V 17 Utdanningstilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt for private fagskoler, 2014. Antall.....	72
Tabell V 18 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Menn 2011.	72
Tabell V 19 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Kvinner 2011.	72
Tabell V 20 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Menn 2012.	73
Tabell V 21 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Kvinner 2012.	73

Innledning

For fjerde år på rad utarbeider Kunnskapsdepartementet en tilstandsrapport for fagskolene. Gjennomgangen gir mulighet til å identifisere utviklingstrekk i sektoren. Med økt lengde på tidsseriene vil det øke mulighetene for å gjøre dypere analyser av fagskolesektoren. Likevel er fire års lengde på dataseriene noe kort til å få gjennomført gode analyser. Sektoren har vært gjennom store endringer som ikke direkte fremgår i statistikken, men som vil bidra til kvalitetsutvikling og gjennom det påvirke statistikken. Økt oppmerksomhet på fagskolene som et selvstendig utdanningsnivå, gjennom for eksempel arbeidet til Nasjonalt fagskoleråd, publisering av statistikk fra DBH-Fagskolestatistikk (DBH-F) og rapporten fra Fagskoleutvalget (NOU 2014:14), bidrar alle til utvikling i sektoren.

Fagskoleutdanning skal være yrkesrettet og er i fagskoleloven definert som ”utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak”. Etter loven skal fagskolene tilby utdanning av høy kvalitet og gi studentene tilfredsstillende vilkår.

Alle tilbydere av fagskoleutdanning skal ha utdanningen godkjent av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). For at utdanningen skal kunne godkjennes, må den tilfredsstillende nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT fører tilsyn med fagskoleutdanningen og godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetsutvikling.

Rapporten bygger på institusjonenes innrapporterte data til DBH-F. DBH-F bearbeider datamaterialet og har laget alle tabellene som presenteres i rapporten. Alle rapporteringskravene er fremsatt på vegne av de viktigste aktørene i fagskolesektoren: Nasjonalt fagskoleråd, fagskolene, NOKUT, Lånekassen, SSB og Kunnskapsdepartementet. Siden fagskolene kun har rapportert til DBH-F siden 2011 er det viktig å ha oppmerksomhet på kvalitet i dataene. Sektorens bruk og Kunnskapsdepartementets publisering av dataene i denne rapporten er et ledd i kvalitetssikringen.

Tilstandsrapporten er utarbeidet av fagskoleteamet i Universitets- og høyskoleavdelingen, Kunnskapsdepartementet: Øystein Holmedal-Hagen, André Kristiansen, Joar Nybo, Inger Marie Skinderhaug og Gro Beate Vige.

1 Hovedpunkter om fagskolesektoren

Antall fagskoler

- I 2014 er det totalt 103 fagskoler som tilbyr utdanninger innenfor en rekke fagfelt. De offentlige fagskolene utgjør litt under 40 prosent og de private litt over 60 prosent.
- Over 53 prosent av landets fagskoler holder til i det sentrale Østlandsområdet.

Fagskolenes størrelse

- Det er mange små fagskoler. 40 prosent av fagskolene har under 50 studenter. Kun 8 av 103 fagskoler har over 500 studenter.
- Fagskoler som tilbyr humanistiske og estetiske fag, er ofte minst.
- Omlag en tredjedel av fagskolestudentene går på fagskoler i Oslo og Akershus.

Fagskolestudenter

- Det er 16 222 fagskolestudenter i 2014, hvorav 61 prosent menn og 39 prosent kvinner.
- 47 prosent av studentene går ved offentlige fagskoler – en økning på tre prosentpoeng fra 2013.
- De offentlige fagskolene har hatt en vekst på i alt 12 prosent i perioden 2012 – 2014, mens studenttallet ved de private har gått noe ned det siste året.
- På fagområdet naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag er 94 prosent av studentene menn, og på fagområdet helse-, sosial- og idrettsfag er det 91 prosent kvinner.
- Andelen studenter på humanistiske og estetiske fag har gått ned fra 18 prosent i 2012 til 12 prosent i 2014.

Kandidater og gjennomføring

- Våren 2014 uteksaminerte fagskolene over 5 500 kandidater, hvorav 55 prosent menn og 45 prosent kvinner. Dette er 577 flere enn våren 2013.
- 9 prosent av fagskolekandidatene fra våren 2014 har fortsatt sin utdanning ved et universitet eller en høyskole. Til sammenligning har om lag 17 prosent av 2012-kandidatene og 14 prosent av 2013-kandidatene påbegynt en universitets- eller høyskoleutdanning.
- Totalt ser vi at bare litt over halvparten av fagskolestudentene som startet sin utdanning i 2011 og 2012 har fullført sine utdanninger.

Opptak

- Nær 61 prosent av fagskolestudentene er tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse, 24 prosent på grunnlag av generell studiekompetanse og 9 prosent på grunnlag av realkompetanse. Fem prosent har annen bakgrunn.
- 11 prosent av fagskolestudentene har bakgrunn fra høyere utdanning.

Utdanningstilbudet ved fagskolene

- I gjennomsnitt har hver fagskole utdanningstilbud på 1,5 fagområde.
- 86 prosent av de offentlige fagskoleutdanningene er innenfor tekniske fag, helse- og sosialfag og samferdsels-, sikkerhets- og servicefag.
- Innenfor humanistiske og estetiske og økonomisk-administrative fag er det mest private tilbud.
- Antallet utdanningstilbud økte med 22 prosent i perioden 2012–2014.
- Over halvparten av fagskoleutdanningene er ettårige.
- De fleste korte fagskoleutdanningene er innenfor økonomiske og administrative fag.

2 Fagskoler – antall og eiere

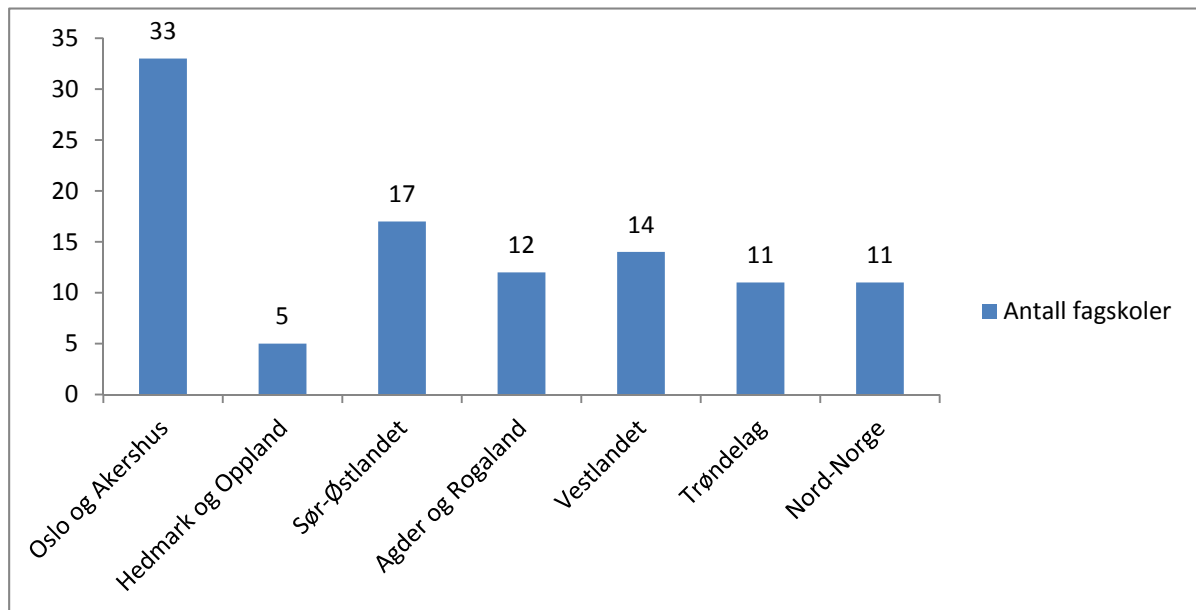
Siden 2011 har det vært en jevn reduksjon i antallet fagskoler, fra 116 til 103 i 2014. Reduksjonen har skjedd både blant de private og de offentlige fagskolene. Antallet private har gått ned med 8 og antallet offentlige ned med 5 fra 2011 (tabell 2.1). Fordelingen mellom de private og offentlige fagskolene er om lag den samme i 2014 som 2011, med rundt 60 prosent private og 40 prosent offentlige.

Over halvparten (53 prosent) av fagskolene er lokalisert i Østlandsområdet. Bare i Oslo er det 27 fagskoler. I de tre nordligste fylkene er det 11 fagskoler, også i Trøndelagsfylkene er det 11, i Innlandsfylkene fem, på Vestlandet 22, og i Agderfylkene er det fire fagskoler (figur 2.1). Kartskissen nedenfor med fagskolenes geografiske plassering (figur 2.2) viser tydelig at de private fagskolene er konsentrert i Østlandsområdet, mens de offentlige fagskolene er mer spredt utover hele landet.

Det er store forskjeller i eierstrukturen for fagskolene fylkene i mellom. Slik det fremgår av tabell 2.1, dominerer private fagskoler i enkelte fylker, mens det i andre fylker er omvendt. Ser vi på Oslo, som med 27 er fylket med flest fagskoler, er hele 25 i privat eierskap. I de fire nordligste fylkene er det ingen private aktører, mens alle de seks fagskolene i Akershus er private.

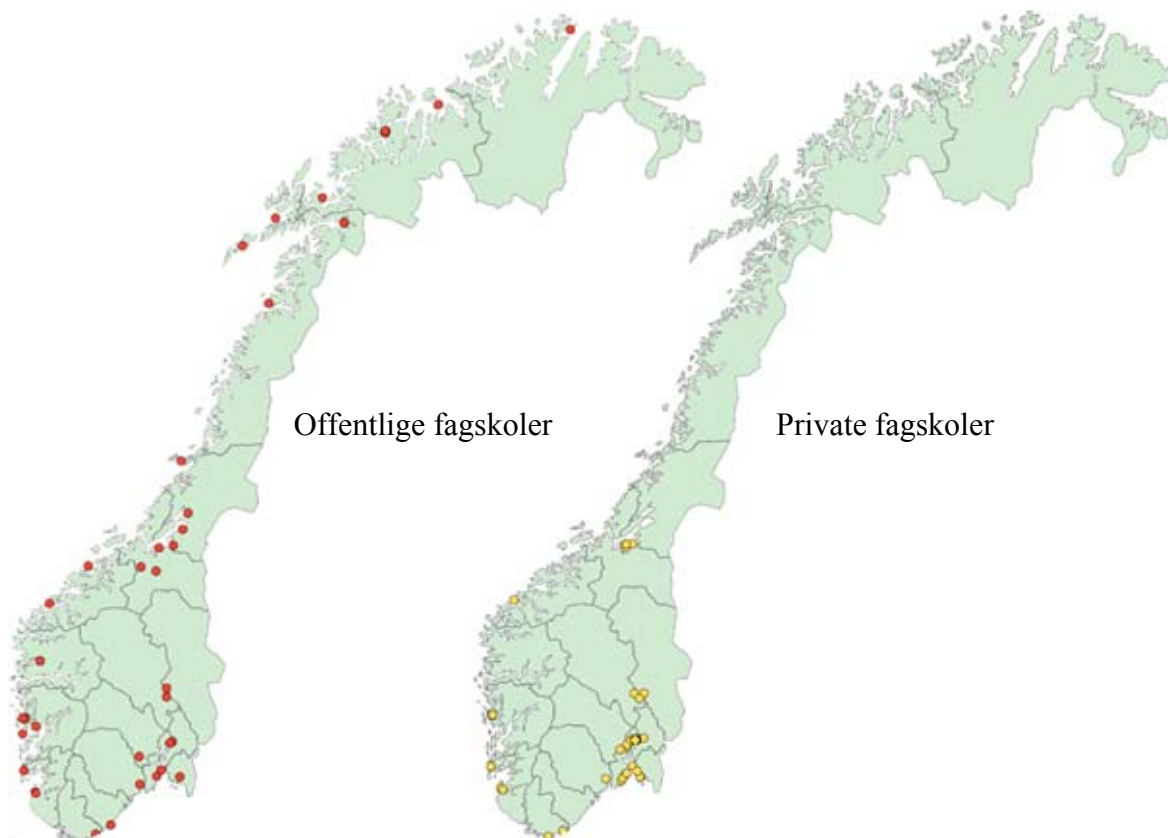
Reduksjonen i antallet offentlige fagskoler i Hordaland i løpet av 2014 har skjedd gjennom fusjoner. Antallet offentlige fagskoler har gått ned fra åtte til fem, mens fagtilbudene og antallet studiesteder er opprettholdt.

Figur 2.1 Fagskoler per region, 2014. Antall.

Merknad: Tilknytning til region er basert på fagskolens postnummer.
Kilde: NSD

Figur 2.2 Fagskolenes geografiske plassering, 2014

Kilde: NSD

Tabell 2.1 Fagskoler, fordelt på fylke og eierforhold, 2012–2014. Antall.

	2012			2013			2014		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Akershus	-	6	6	-	6	6	-	6	6
Aust-Agder	1	-	1	1	-	1	1	-	1
Buskerud	2	1	3	2	1	3	1	1	2
Finnmark	1	-	1	1	-	1	1	-	1
Hedmark	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Hordaland	8	4	12	8	4	12	5	4	9
Møre og Romsdal	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Nordland	5	-	5	5	-	5	5	-	5
Nord-Trøndelag	4	-	4	4	-	4	4	-	4
Oppland	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Oslo	2	29	31	2	27	29	2	25	27
Rogaland	3	5	8	3	5	8	3	5	8
Sogn og Fjordane	2	-	2	2	-	2	2	-	2
Sør-Trøndelag	4	5	9	4	4	8	3	4	7
Telemark	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Troms	5	-	5	5	-	5	5	-	5
Vest-Agder	1	3	4	1	3	4	1	2	3
Vestfold	2	7	9	2	6	8	2	6	8
Østfold	1	4	5	1	4	5	1	4	5
Sum	46	69	115	46	65	111	41	62	103

Kilde: NSD

3 Fagskolenes størrelse

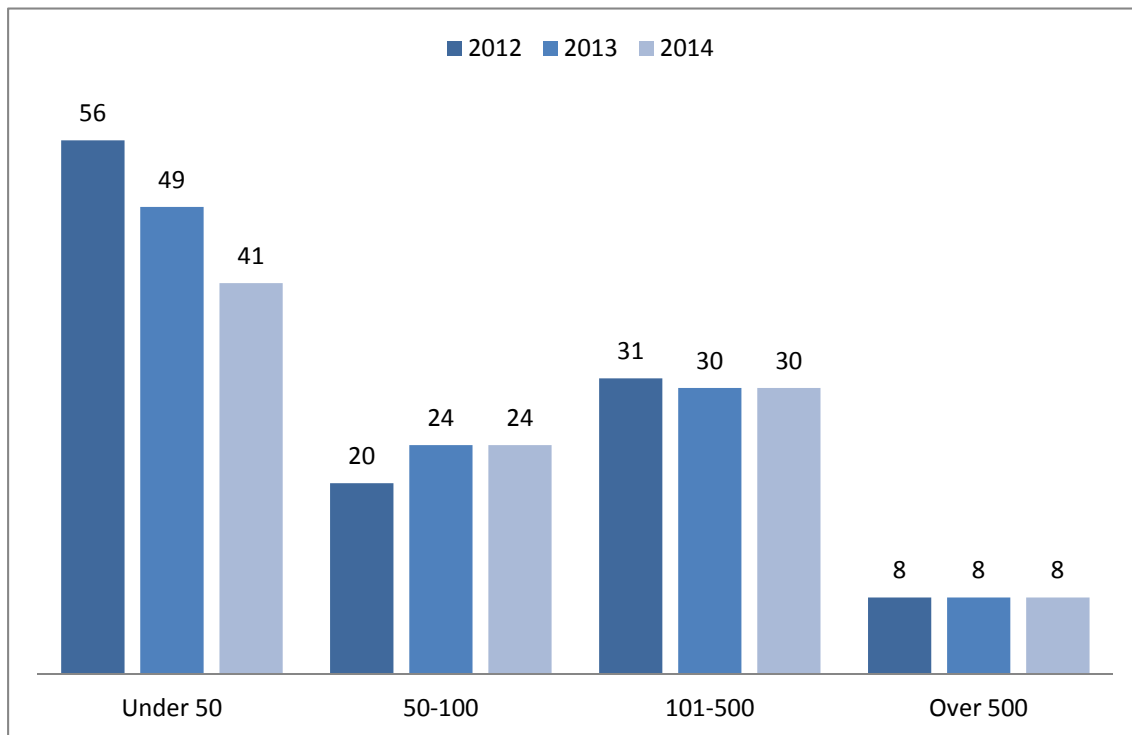
De fleste fagskolene er relativt små målt i antall studenter. Kategorien fagskoler med færre enn 50 studenter har gått ned fra 2012, men det er fremdeles fleste fagskoler i denne kategorien (figur 3.1). Antallet fagskoler med 50 til 100 fagskolestudenter har økt noe, mens antallet skoler med flere enn 100 studenter har vært stabilt. Kun en liten andel av fagskolene, 7 prosent, har over 500 studenter.

Når en ser på den geografiske spredningen av fagskolene og størrelsen målt i studenttall, blir tallene for små til at det er mulig å se noen forskjeller mellom fylkene. I de to fylkene som har flest fagskoler, Hordaland og Oslo, er den relative fordelingen av små og store fagskoler tilnærmet lik den samlede relative fordelingen (tabell 3.1).

Fagskolene som tilbyr humanistiske og estetiske fag, er gjerne de minste institusjonene. 48 prosent av disse fagskolene har færre enn 50 fagskolestudenter (tabell 3.2). Også innenfor de andre fagområdene er det mange fagskoler med under 50 studenter. De to fagområdene som skiller seg fra de øvrige, er naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, samt helse-, sosial- og idrettsfag, hvor flertallet av fagskolene har over 100 studenter. Dette er også fagområdene med flest fagskolestudenter.

Det er bare fire fagskoler utenfor Oslo som har flere enn 500 studenter.

Figur 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2012–2014.

Kilde: NSD

Tabell 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2014.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Akershus	4	-	1	1	6	67	-	17	17	100
Aust-Agder	-	-	1	-	1	-	-	100	-	100
Buskerud	-	-	2	-	2	-	-	100	-	100
Finnmark	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Hedmark	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Hordaland	2	4	2	1	9	22	44	22	11	100
Møre og Romsdal	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Nordland	2	3	-	-	5	40	60	-	-	100
Nord-Trøndelag	1	2	1	-	4	25	50	25	-	100
Oppland	2	-	-	1	3	67	-	-	33	100
Oslo	12	4	7	4	27	44	15	26	15	100
Rogaland	2	1	4	1	8	25	13	50	13	100
Sogn og Fjordane	1	-	1	-	2	50	-	50	-	100
Sør-Trøndelag	3	2	2	-	7	43	29	29	-	100
Telemark	-	1	1	-	2	-	50	50	-	100
Troms	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Vest-Agder	1	1	1	-	3	33	33	33	-	100
Vestfold	3	2	3	-	8	38	25	38	-	100
Østfold	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Sum	41	24	30	8	103	40	23	29	8	100

Merknad: Tilknytning til fylke er basert på fagskolens postnummer.

Kilde: NSD

Tabell 3.2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2014.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	12	8	4	1	25	48	32	16	4	100
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	1	-	1	-	2	50	-	50	-	100
Mediefag	2	1	1	1	5	40	20	20	20	100
Økonomiske og administrative fag	5	3	2	6	16	31	19	13	38	100
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	11	7	21	6	45	24	16	47	13	100
Helse-, sosial- og idrettsfag	7	10	13	4	34	21	29	38	12	100
Primærnæringsfag	2	1	1	2	6	33	17	17	33	100
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	9	5	12	2	28	32	18	43	7	100
Sum	49	35	55	22	161	30	22	34	14	100

Kilde: NSD

4 Utdanningstilbudet ved fagskolene

Antallet fagskoler med utdanning innenfor de ulike fagområdene ser ut til å ha gjennomgått en svak konsolidering fra 2013 til 2014, idet det totale antallet fagområder det gis tilbud innenfor i de ulike fylkene, gikk ned fra 167 til 161. Det skyldes i hovedsak en nedgang fra 38 til 34 tilbydere fra 2013 til 2014 på det helse- og sosialfaglige området. Fordelingen mellom fagområdene ser derimot ut til å holde seg relativt stabil: Omtrent halvparten av fagskolene, 79 av 161, har tilbud innenfor tekniske fag og helse- og sosialfag, mot 83 av 167 i 2013. Det er også ganske mange tilbud innenfor samferdsels-, sikkerhets- og servicefag (28, dvs. 17 prosent), humanistiske og estetiske fag (25 – 15,5 prosent), samt økonomisk-administrative fag (16 – 10 prosent).

Mange fagskoler tilbyr bare utdanning innenfor ett fagområde; i snitt har hver fagskole utdanningstilbud på 1,5 fagområde. Det henger sammen med at mange av dem er små, jf. kapittel 3, og både størrelsen og den faglige konsentrasjonen kan gjøre dem sårbare for endringer i søkerens faglige interesser.

Det er stor forskjell i faglig profil mellom offentlige og private fagskoler: De private fagskolene har større faglig spredning enn de offentlige. De offentlige fagskolene er hovedsakelig konsentrert innenfor tekniske fag, helse- og sosialfag og samferdsels-, sikkerhets- og servicefag. Hele 86 prosent av de offentlige fagskoleutdanningene er innenfor disse tre fagområdene, jf. figur 4.1 og vedleggstabell V6, mens den tilsvarende andelen for de private er 50 prosent. Innenfor humanistiske og estetiske og økonomisk-administrative fag er derimot det private tilbudet dominerende. De to eneste fagskoletilbudene innenfor pedagogiske fag er også private.

Det er god geografisk spredning av tilbudet innenfor tekniske fag og helse- og sosialfag. Finnmark er det eneste fylket som hverken har fagskole i tekniske fag eller helse- og sosialfag. I tillegg mangler Sogn og Fjordane fagskoleutdanning i helse- og sosialfag. Skolene med tilbud innenfor samferdsels-, sikkerhets- og servicefag er også godt spredt geografisk.

Oslo og Akershus har samlet omtrent halvparten av fagskolene innenfor humanistiske og estetiske fag, og samtlige av disse er private. Innenfor de økonomisk-administrative fagene er disse fylkene enda mer dominerende, med ti av seksten fagskoler (62 prosent), hvorav kun én offentlig (tabell 4.1).

Det har vært en stor økning i antallet utdanningstilbud i perioden 2012–2014, på hele 22 prosent (tabell 4.3), dvs. at økningen antall utdanningstilbud er mye høyere enn økningen i studenttall skulle tilsi, jf. kap. 5.

Når det gjelder omfanget av fagskoleutdanningene, er over halvparten av fagskoleutdanningene ettårige, og det er også svært mange toårige. Noen få er halvårige, og bare 11 av de vel 1600 tilbudene i 2014 er halvannetårige.

Av de korte fagskoleutdanningene er de aller fleste innenfor økonomiske og administrative fag – det gjelder vel halvparten av de halvårige og over 80 prosent av de ettårige. De tekniske fagskoleutdanningene er i hovedsak toårige. Det samme gjelder de fleste tilbudene innenfor mediefag og humanistiske og estetiske fag (tabell 4.3).

Tabell 4.1 Fagskoler etter fylke og fagområde i 2014. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	3	-	-	1	1	2	-	1	8
Aust-Agder	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Buskerud	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	1	-	-	1	1	-	1	-	4
Hordaland	1	-	-	-	4	2	1	2	10
Møre og Romsdal	1	-	-	-	2	1	-	2	6
Nordland	1	-	1	-	2	1	-	2	7
Nord-Trøndelag	-	-	-	-	3	1	-	1	5
Oppland	1	-	-	1	1	1	2	1	7
Oslo	10	-	2	9	7	5	-	7	40
Rogaland	1	1	-	1	5	5	-	2	15
Sogn og Fjordane	-	-	-	-	2	-	-	1	3
Sør-Trøndelag	1	-	-	-	4	3	1	2	11
Telemark	-	-	-	1	1	2	-	1	5
Troms	-	-	-	-	4	2	-	1	7
Vest-Agder	2	-	1	1	2	1	-	1	8
Vestfold	2	-	1	-	2	3	-	3	11
Østfold	1	1	-	1	2	3	1	-	9
Sum	25	2	5	16	45	34	6	28	161

Merknad: Tabellen viser en fylkesvis fordeling av offentlige og private fagskoler med utdanningstilbud på de ulike fagområdene. En fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagområder.

Kilde: NSD

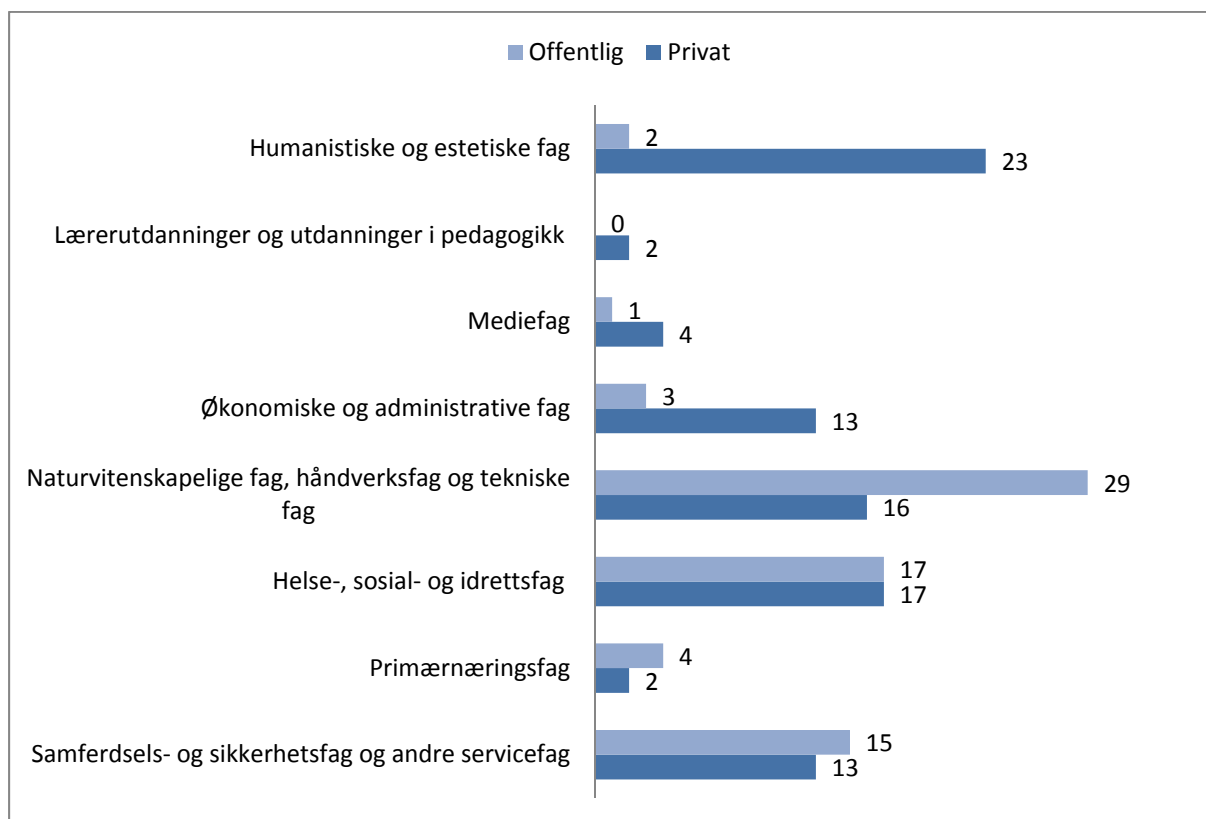
Fagområdene i tabellen over er oppgitt i NUS-koder, det vil si kodene i Norsk standard for utdanningsgruppering, som forvaltes av SSB. Forkortelsene som brukes, er forklart i tabell 4.2 nedenfor:

Tabell 4.2 Fagområder etter NUS-koder.

Humanistiske og estetiske fag	Hum.es.
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	Ped
Mediefag	Media
Økonomiske og administrative fag	Øk.adm.
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	Tek
Helse-, sosial- og idrettsfag	HS
Primærnæringsfag	Primær
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	SS
Uoppgitt fagfelt	Uoppgitt

Merknad: Hoved-NUS-kategorien som her har navnet Mediefag, kalles vanligvis "Samfunnsfag og juridiske fag". I omtalen av fagskoleutdanning er det mer opplysende å bruke "Mediefag" som navn på denne kategorien, da alle fagskoleutdanningene som faller inn under den, er i mediefag.

Figur 4.1 Offentlige og private fagskoler etter fagområde, 2014. Antall.

Kilde: NSD

Tabell 4.3 Utdanningstilbud etter fagområde og varighet, høst 2012–2014. Antall.

Høst 2012

	½ år	1 år	1 ½ år	2 år	Øvrige	Ukjent	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	9	43	-	47	3	1	103
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	-	-	2	1	-	3
Mediefag	6	9	-	25	2	-	42
Økonomiske og administrative fag	27	70	11	13	2	502	625
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	10	41	4	111	104	-	270
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	2	1	122	27	2	154
Primærnæringsfag	7	1	-	2	3	-	13
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	7	12	1	17	2	13	52
Sum	66	178	17	339	144	518	1 262

Høst 2013

	½ år	1 år	1 ½ år	2 år	Øvrige	Ukjent	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	9	53	-	63	4	-	129
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	-	-	1	-	-	1
Mediefag	6	9	-	25	2	-	42
Økonomiske og administrative fag	48	113	13	13	2	600	789
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	9	45	3	112	115	1	285
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	13	1	163	13	1	191
Primærnæringsfag	3	1	-	4	3	-	11
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	5	14	2	18	2	13	54
Sum	80	248	19	399	141	615	1 502

Høst 2014

	½ år	1 år	1 ½ år	2 år	Øvrige	Ukjent	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	9	63	1	78	4	-	155
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	-	-	2	-	-	2
Mediefag	6	9	-	28	2	-	45
Økonomiske og administrative fag	40	148	6	20	11	625	850
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	8	42	2	119	124	-	295
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	20	1	161	15	-	197
Primærnæringsfag	2	2	-	6	1	-	11
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	6	16	1	21	2	13	59
Sum	71	300	11	435	159	638	1 614

Kilde: NSD

Det store antallet økonomisk-administrative utdanninger av ukjent varighet i tabell 4.3 skyldes manglende rapportering fra tidligere Folkeuniversitetet Mesterfagskolen AS. Samtlige av disse utdanningene er ettårige.

De 13 tilbudene det ikke har blitt rapportert om varighet for innenfor samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, er alle ved European Helicopter Center AS.

Kategorien ”øvrige” omfatter ulike deltidstilbud, hovedsakelig tilsvarende to år på fulltid (120 fagskolepoeng), men også noen ettårige (60 fagskolepoeng).

Mange ettårige utdanninger som gis på deltid over to år, f. eks. innenfor helse-, sosial- og idrettsfag, er i denne tabellen registrert som toårige.

5 Fagskolestudentene

Det er i alt 16 222 fagskolestudenter i 2014. Det innebærer en stabilisering sammenholdt med 2013. Utviklingen er forskjellig for offentlig og privat fagskoleutdanning: De offentlige fagskolene har hatt en vekst på i alt 12 prosent i perioden 2012 – 2014, mens studenttallet ved de private har gått noe ned det siste året. Dette skyldes spesielt en nedgang i studenttallet ved private fagskoler i Oslo på nesten 30 prosent fra 2012 til 2014. Den henger sammen med reduksjonen i antallet private fagskoler i Oslo, jf. kapittel 2, samt en kraftig reduksjon i antallet studenter ved Norges Kreative Fagskole avdeling Oslo¹.

En følge av denne utviklingen er at Oslos andel av landets fagskolestudenter har sunket med fire prosentpoeng på ett år, fra 29 prosent i 2013 til 25 i 2014. Tross en økning i antallet studenter ved den offentlige fagskoleutdanningen er det i Oslo over 1200 færre fagskolestudenter i 2014 enn i 2012. For øvrig varierer utviklingen i antallet fagskolestudenter fra fylke til fylke: I Hedmark, Hordaland og Oppland har det vært vekst i perioden (se tabell 5.1).

Forholdet mellom privat og offentlig fagskoleutdanning varierer også fra fylke til fylke: I Akershus er nærmere 88 prosent av fagskolestudentene ved private fagskoler, i Sør-Trøndelag gjelder dette 65 prosent og i Rogaland 54 prosent. Derimot er samtlige fagskolestudenter i Finnmark, Nord-Trøndelag og Sogn og Fjordane og 61 prosent av dem i Hordaland ved offentlige fagskoler (ned fra 67 prosent i 2013).

Fagområdet naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag holder stand som det mest populære blant fagskolestudentene, og studenttallet på dette fagområdet har økt i perioden. I tillegg har andelen økt, fra 41 prosent i 2012 til 43 prosent i 2013 og 45 prosent i 2014. Andre fagområder med en relativt stor andel av fagskolestudentene er helse- sosial- og idrettsfag (vel 17 prosent, opp fra 15 i 2013) og økonomisk-administrative fag (14 prosent), jf. figur 5.1.

¹ Sistnevnte skyldes delvis at skolen tidligere rapporterte alle sine studenter ved studiested Oslo, mens den nå rapporterer separat for studiestedene Oslo, Bergen og Trondheim, men også at studiested Stavanger er nedlagt.

De humanistiske og estetiske fagene har hatt en jevn nedgang i antallet studenter, fra 2 818 i 2012 til 2 002 i 2014. De har nå bare 12 prosent av fagskolestudentene, mot 15 i 2013 og nærmere 18 i 2012.

Med 61 prosent menn og 39 prosent kvinner er kjønnsfordelingen blant fagskolestudentene omvendt av den vi finner i høyere utdanning. Den holder seg også stabil: fordelingen var 60 - 40 i både 2012 og 2013.

Kjønnsfordelingen innenfor de ulike fagområdene følger tradisjonelle mønstre, og på to fagområder er omtrent alle studentene av samme kjønn. Det gjelder naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, der 94 prosent av studentene er menn, og helse-, sosial- og idrettsfag, med 91 prosent kvinner. I 2013 var disse andelene henholdsvis 94 og 92 prosent, dvs. at det ikke har vært nevneverdige endringer. Andre fagområder der ett kjønn dominerer, er samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag med 77 prosent mannlige studenter og humanistiske og estetiske fag og primærnæringsfag med henholdsvis 74 og 65 prosent kvinnelige studenter.

69 prosent av alle mannlige fagskolestudenter er i 2014 registrert på utdanninger innenfor naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (opp fra 68 prosent i 2013), mens nærmere 41 prosent av de kvinnelige fagskolestudentene er på helse-, sosial- og idrettsfag (opp fra 36 prosent i 2013). De kvinnelige fagskolestudentene har dermed noe større faglig spredning enn sine mannlige kolleger, som har ett dominerende fagområde. Blant kvinnene er humanistiske og estetiske fag og økonomisk-administrative fag også populære, med henholdsvis 23 og 21 prosent av de studentene. Det representerer en reduksjon fra 2013 for de humanistiske og estetiske fagene med fire prosentpoeng (ned fra 27 prosent) og en liten økning for de økonomisk-administrative fagene (20 prosent i 2013). Se tabell 5.3.

Det er relativt stor aldersspredning blant fagskolestudentene. Omtrent halvparten er i aldersgruppen 21 til 30 år, og 22 prosent er mellom 36 og 50 år (som i 2013). Se tabell 5.5. Det viser at fagskoleutdanning både er attraktiv som førstegangsutdanning og som videreutdanning senere i livet. Tatt i betraktning at fagskoleutdanning oftest bygger på fagbrev, er det mange svært unge fagskolestudenter, hele ti prosent er tjue år eller yngre. Nærmere 32 prosent av studentene på humanistiske og estetiske fag, 31 prosent av dem på mediefag og 21 prosent av studentene på samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag er i denne aldersgruppen.

I den andre enden av aldersskalaen finner vi at de tre fagområdene med flest studenter i aldersgruppen 36 år eller eldre er helse-, sosial- og idrettsfag, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag og økonomisk-administrative fag. Andelen godt voksne studenter er høyest innenfor helse- sosial- og idrettsfag: der er hele 61 prosent av studentene 36 år eller eldre – og hovedsakelig kvinner. Aldersmedianen for fagskolestudentene er 27 år, som i 2013 (tabell 5.6).

Andelen utenlandske fagskolestudenter har holdt seg stabilt på to prosent, og den er høyere i privat enn i offentlig fagskoleutdanning, jf. tabell 5.6. Til sammenligning har vel ni prosent av alle studenter i høyere utdanning utenlandsk statsborgerskap².

² Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, <http://dbh.nsd.uib.no/>

De utenlandske fagskolestudentenes valg av utdanning har endret seg: I 2013 var det flest studenter med utenlandsk statsborgerskap på humanistiske og estetiske fag, mens det i 2014 var området naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag som hadde flest utenlandske fagskolestudenter, med omtrent en tredjedel av totalen, hvorav 58 prosent svenske (tabell 5.8). Denne endringen kan delvis tilskrives nedleggelsen av Oslo International Bible College.

En tredjedel av alle utenlandske fagskolestudenter er svenske. Ellers er det kun få studenter fra hvert av de øvrige landene. Fagskolene med høyest andel utenlandske studenter (tabell 5.9) er Hald internasjonale senter (34 prosent), Stiftelsen Norges Byggscole, med en kraftig økning fra 13 til 30 prosent utenlandske studenter fra 2013 til 2014, og Frelsesarmeens offisersskole, som har hatt en motsatt utvikling i perioden, med en nedgang fra 63 prosent utenlandske studenter i 2012 og 57 prosent i 2013 til 29 prosent i 2014.

Ikke alle begynner på fagskoleutdanning rett etter videregående opplæring eller yrkespraksis. Faktisk er det et økende antall studenter og kandidater fra høyere utdanning som begynner på fagskoleutdanning (tabell 5.10). Andelen fagskolestudenter som har bakgrunn fra høyere utdanning, har økt langsomt, fra ni prosent i 2012 til ti i 2013 og elleve i 2014. Økningen er størst innenfor samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag.

Mange tar høyere utdanning etter endt fagskoleutdanning. Av studentene som avsluttet en fagskoleutdanning i 2012, hadde 17 prosent begynt på en høyere utdanning innen høsten 2014. For dem som avsluttet i 2013 og 2014, er andelen henholdsvis 14 og 9 prosent. Se tabell 5.11.

Av dem som tar høyere utdanning etter avsluttet fagskoleutdanning, er det flest innenfor humanistiske og estetiske fag, etterfulgt av mediefag og økonomisk-administrative fag. Dataene sier ikke om studentene som begynner i høyere utdanning etter avsluttet fagskoleutdanning, fortsetter innenfor samme fagområde eller om den høyere utdanningen er på et helt annet felt. Undersøkelsen NIFU foretok av de fagskoleutdannedes utdannings- og arbeidsmarkedssituasjon i 2013³, viste at fagskolekandidatene med utdanning i økonomisk-administrative fag hadde store problemer med å finne relevant arbeid. Det kan derfor være at noen tar høyere utdanning for å forbedre mulighetene til å få jobb, mens andre planlegger slike kombinerte løp i utgangspunktet.

Enkelte private fagskoler har inngått avtaler om at studentene med avsluttet toårig utdanning kan få direkte overgang til tredje året av en bachelorgrad ved et universitet eller en høyskole i utlandet. Studentene som tar høyere utdanning i utlandet etter avsluttet fagskoleutdanning, er ikke medregnet i tabell 5.11, da den gjelder overgang til høyere utdanning i Norge.

³ Waagene og Støren 2013

Tabell 5.1 Fagskolestudenter ved offentlige og private fagskoler, etter fylke 2012-2014. Antall.

	2012			2013			2014		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Akershus	88	1 246	1 334	159	1 698	1 857	177	1 256	1 433
Aust-Agder	137	-	137	149	36	185	135	38	173
Buskerud	352	180	532	332	230	562	343	207	550
Finnmark	16	-	16	16	-	16	16	-	16
Hedmark	91	46	137	122	74	196	142	103	245
Hordaland	1 115	412	1 527	1 186	575	1 761	1 254	802	2 056
Møre og Romsdal	504	80	584	454	55	509	469	48	517
Nordland	291	60	351	279	79	358	307	85	392
Nord-Trøndelag	324	-	324	324	-	324	358	-	358
Oppland	680	34	714	723	38	761	798	34	832
Oslo	529	4 825	5 354	639	4 051	4 690	715	3 405	4 120
Rogaland	719	763	1 482	737	730	1 467	715	826	1 541
Sogn og Fjordane	141	-	141	144	-	144	158	-	158
Sør-Trøndelag	367	317	684	415	490	905	398	731	1 129
Telemark	222	77	299	289	108	397	336	131	467
Troms	351	-	351	355	2	357	360	39	399
Vest-Agder	279	418	697	311	315	626	344	319	663
Vestfold	275	462	737	274	404	678	273	642	915
Østfold	343	108	451	393	140	533	449	130	579
Sum	6 824	9 028	15 852	7 301	9 025	16 326	7 747	8 796	16 543

Merknad: Tabellen gir en oversikt over antallet registrerte studenter per utdanning og institusjon. Antallet enkeltindivider er 16 222, hvorav 16 079 er registrert ved én utdanning og institusjon og 143 er registrert ved to eller flere utdanninger eller institusjoner. Studentene er fordelt etter fylke og offentlig og privat fagskole og er knyttet til fylket der fagskolen er (hovedadresse).

Kilde: NSD

Tabell 5.2 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt, offentlig og privat. 2012–2014. Antall.

	2012			2013			2014		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	44	2 774	2 818	23	2 431	2 454	22	1 980	2 002
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	23	23	-	-	-	-	-	-
Mediefag	21	623	644	20	581	601	21	430	451
Økonomiske og administrative fag	53	2 217	2 270	64	2 345	2 409	68	2 275	2 343
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	5 062	1 442	6 504	5 433	1 657	7 090	5 818	1 643	7 461
Helse-, sosial- og idrettsfag	959	1 460	2 419	1 012	1 543	2 555	995	1 875	2 870
Primærnæringsfag	47	38	85	77	36	113	76	25	101
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	638	451	1 089	672	432	1 104	747	568	1 315
Sum	6 824	9 028	15 852	7 301	9 025	16 326	7 747	8 796	16 543

Merknad: Tabellen gjelder 16 222 enkeltindivider, hvorav 16 079 er registrert ved én utdanning og institusjon og 143 er registrert ved to eller flere utdanninger eller institusjoner.

Kilde: NSD

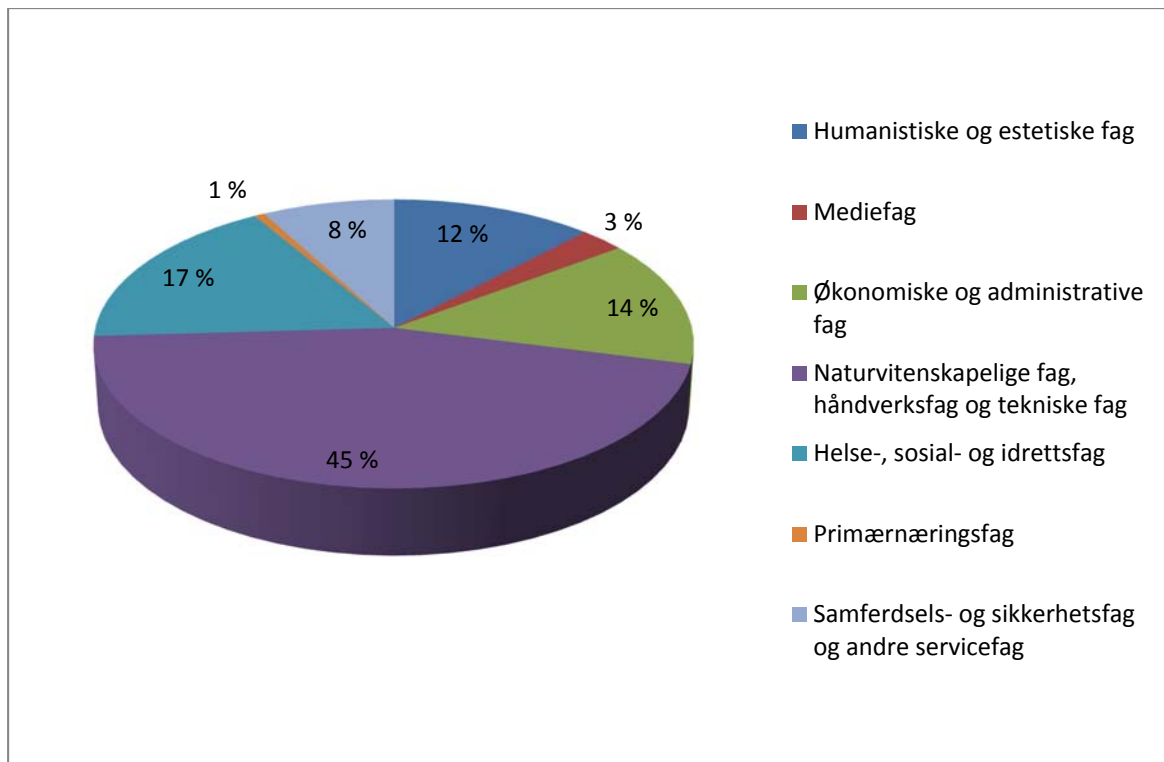
Tabell 5.3 Fagskolestudenter etter fagfelt og kjønn i 2014. Antall og andel.

	Menn		Kvinner		Totalt
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Humanistiske og estetiske fag	519	26	1 483	74	2 002
Mediefag	298	66	153	34	451
Økonomiske og administrative fag	993	42	1 350	58	2 343
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	7 015	94	446	6	7 461
Helse-, sosial- og idrettsfag	256	9	2 614	91	2 870
Primærnæringsfag	35	35	66	65	101
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1 010	77	305	23	1 315
Sum	10 126	61	6 417	39	16 543

Merknad: Tabellen gjelder 16 222 enkeltindivider, hvorav 16 079 er registrert ved én utdanning og institusjon og 143 er registrert ved to eller flere utdanninger eller institusjoner.

Kilde: NSD

Figur 5.1 Andel fagskolestudenter per fagfelt i 2014.

Kilde: NSD

Tabell 5.4 Fagskolestudenter etter kjønn og fylke i 2014. Antall og andel.

	Menn		Kvinner		Totalt
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Akershus	276	36	500	64	776
Aust-Agder	218	79	57	21	275
Buskerud	430	61	273	39	703
Finnmark	99	69	45	31	144
Hedmark	253	57	188	43	441
Hordaland	1 505	67	742	33	2 247
Møre og Romsdal	551	71	220	29	771
Nordland	407	60	275	40	682
Nord-Trøndelag	197	66	101	34	298
Oppland	378	68	179	32	557
Oslo	1 600	50	1 606	50	3 206
Rogaland	1 104	67	543	33	1 647
Sogn og Fjordane	197	75	64	25	261
Svalbard	2	100	0	0	2
Sør-Trøndelag	899	61	577	39	1 476
Telemark	316	69	144	31	460
Troms	277	69	123	31	400
Vest-Agder	455	73	168	27	623
Vestfold	541	66	281	34	822
Østfold	421	56	331	44	752
Sum	10 126	61	6 417	39	16 543

Merknad: Tabellen gjelder 16 222 enkeltindivider, hvorav 16 079 er registrert ved én utdanning og institusjon og 143 er registrert ved to eller flere utdanninger eller institusjoner. Den viser antallet studenter fordelt etter fylket der utdanningen finner sted, fordelt etter studiested, for dem på stedbaserete tilbud. Den gir derfor en noe annen fylkesvis fordeling enn tabell 5.1, der fagskolene er registrert etter hovedadresse, da en del fagskoler har flere studiesteder. Studentene på fjernundervisning er knyttet til det fylket de bor i. Dersom det i sistnevnte tilfelle mangler postnummer for studenten, er studenten knyttet til studiested.

Kilde: NSD

Tabell 5.5 Fagskolestudenter etter alder og fagfelt i 2014. Antall.

	Under 18	18-20	21-25	26-30	31-35	36-50	Over 50	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	7	631	887	199	71	137	67	1 999
Mediefag	-	142	254	42	10	3	-	451
Økonomiske og administrative fag	1	84	509	488	337	588	106	2 113
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	5	513	2 607	1 751	1 087	1 322	133	7 418
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	28	301	373	392	1 339	396	2 829
Primærnæringsfag	-	15	24	15	11	26	10	101
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	3	270	553	204	116	144	21	1 311
Sum	16	1 683	5 135	3 072	2 024	3 559	733	16 222
Relativ fordeling	0	10	32	19	12	22	5	100

Merknad: Tabellen viser antallet distinkte studenter (enkeltindivider) etter alder og fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell 5.6 Studentprofil, offentlige og private fagskoler, 2012–2014.

	2012			2013			2014		
	Kvinneandel	Aldersmedian	Andel utenlandske studenter	Kvinneandel	Aldersmedian	Andel utenlandske studenter	Kvinneandel	Aldersmedian	Andel utenlandske studenter
Offentlig	16	28	0	18	28	0	17	27	1
Privat	57	26	3	58	27	4	58	27	3
Totalt	39	26	2	40	27	2	39	27	2

Kilde: NSD

Tabell 5.7 Studenter etter statsborgerskap, 2012–2014. Antall.

	Norsk statsborgerskap			Annet statsborgerskap			Totalt		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Sum	15 441	15 852	15 923	325	356	299	15 766	16 208	16 222

Merknad: Tabellen viser antall distinkte studenter (antall personer) fordelt etter statsborgerskap.

Kilde: NSD

Tabell 5.8 Topp ti utenlandske statsborgerskap blant fagskolestudentene i 2014, etter fagfelt.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Sverige	13	3	-	58	6	1	19	100
Filippinene	6	-	-	1	14	-	3	24
Island	7	-	-	2	2	-	2	13
Polen	4	-	1	2	5	-	-	12
Russland	1	1	-	2	6	-	2	12
Danmark	3	1	-	4	3	-	-	11
Finland	1	-	-	3	-	-	7	11
Brasil	5	1	-	-	-	-	1	7
Frankrike	1	1	-	2	-	-	-	4
India	1	-	-	1	2	-	-	4
Øvrige	41	3	3	27	17	-	4	95
Uoppgitt / Ukjent	2	-	-	1	3	-	-	6
Sum	85	10	4	103	58	1	38	299

Kilde: NSD

Tabell 5.9 Fagskoler med høy andel utenlandske studenter i 2014. Prosent.

	2012	2013	2014
Hald Internasjonale Senter	40	33	34
Stiftelsen Norges Byggscole	6	13	30
Frelsesarmeens offiserscole	63	57	29
Pilot Flyskole	1	-	22
Norsk Vinfagscole	11	19	22
Fagskolen Troms, avd. Breivang videregående skole	0	22	20
Fagskolen Troms, avd. Harstad tekniske fagscole	19	24	20
AOF Hordaland	6	5	20
Dykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen	18	19	17
Kunstscoolen i Rogaland	10	23	14
Menighetsbibelscoolen	0	5	14
Det tverrfaglige kunstinstitutt	5	0	12
Fagscole Helse og miljø	0	8	12
Nordland kunst- og filmfagscole	2	0	11

Merknad: Tabellen viser andelen studenter med utenlandsk statsborgerskap av totalt antall aktive studenter ved fagscolene med over 10 prosent utenlandske studenter i 2014. Tall for høstsemesteret. Personer med ukjent statsborgerskap er regnet som utenlandske.

Kilde: NSD

Tabell 5.10 Fagskolestudenter tidligere registrert ved universitet eller høyscole, 2012–2014. Antall og andel.

	2012			2013			2014		
	Studenter	Herav tidl. reg. UH	Andel	Studenter	Herav tidl. reg. UH	Andel	Studenter	Herav tidl. reg. UH	Andel
Humanistiske og estetiske fag	2 818	511	18	2 454	458	19	2 002	400	20
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	23	1	4	-	-	-	-	-	-
Mediefag	644	131	20	601	141	23	451	87	19
Økonomiske og administrative fag	2 270	252	11	2 409	305	13	2 343	319	14
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	6 504	375	6	7 090	497	7	7 461	585	8
Helse-, sosial- og idrettsfag	2 419	142	6	2 555	177	7	2 870	258	9
Primærnæringsfag	85	13	15	113	18	16	101	16	16
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1 089	68	6	1 104	92	8	1 315	124	9
Sum	15 852	1 493	9	16 326	1 688	10	16 543	1 789	11

Merknad: Tabellen tar utgangspunkt i antallet aktive fagskolestudenter i høstsemesteret for et gitt år. Hvor mange av dem som var registrert ved et universitet eller en høyscole semesteret før eller tidligere, er funnet ved hjelp av fødselsnummer.

Kilde: NSD

Tabell 5.11 Fagskolekandidater senere registrert ved universitet eller høyskole, 2012–2014. Antall og andel.

	2012			2013			2014		
	Kandidater	Herav senere reg. UH	Andel	Kandidater	Herav senere reg. UH	Andel	Kandidater	Herav senere reg. UH	Andel
Humanistiske og estetiske fag	1 639	498	30	1 538	413	27	1 160	214	18
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	6	-	0	-	-	-	-	-	-
Mediefag	283	61	22	251	51	20	228	30	13
Økonomiske og administrative fag	1 281	165	13	955	102	11	940	62	7
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	1 936	264	14	1 970	210	11	1 944	171	9
Helse-, sosial- og idrettsfag	667	49	7	743	44	6	665	18	3
Primærnæringsfag	57	9	16	46	5	11	45	3	7
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	638	59	9	631	32	5	550	16	3
Sum	6 507	1 105	17	6 134	857	14	5 532	514	9

Merknad: Tabellen viser antallet personer med bestått fagskoleutdanning per år, vår og høst. Hvor mange av disse som var registrert ved en høyere utdanningsinstitusjon samme semester eller senere, er funnet ved hjelp av fødselsnummer.

Kilde: NSD

6 Opptaksgrunnlag

Opptak til fagskoleutdanning krever fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse (REA⁴). Yrkesfaglig kompetanse (YRK⁵) er den vanlige veien inn i fagskolene, slik generell studiekompetanse (GSK⁶) er den vanligste veien inn på universiteter og høyskoler. En rekke fagskoleutdanninger gir grunnlag for å søke om mesterbrev⁷.

Høsten 2014 ble det tatt opp 16 543 studenter til norske fagskoler, mot 16 326 i 2013. Det er en økning på 1,3 prosent.

Mellom 2012 og 2013 hadde vi en merkbar økning av studenter som ble tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse, fra 56 i 2012 til 67 prosent i 2013. I 2014 ser vi en liten nedgang igjen til 61 prosent (Tabell 6.1).

Tilsvarende har opptak på bakgrunn av generell studiekompetanse og realkompetanse økt. I 2013 ble 20 prosent av studentene tatt opp på bakgrunn av GSK, mens det i 2014 var 24 prosent. Opptak på bakgrunn av realkompetanse har gått fra 8 prosent til litt over 9 prosent av totalopptaket (tabell 6.1). Fem prosent har annen bakgrunn.

Prosentvis tas flest opp på bakgrunn av yrkesfaglig bakgrunn i Aust-Agder (91 prosent), og færrest i Sør-Trøndelag (46 prosent), (tabell 6.1). Østfold og Vestfold tar prosentvis opp

⁴ REA: Realkompetanse – personer som ikke har fullført videregående opplæring eller tilfredsstillende andre formelle opptakskrav, kan søke på grunnlag av realkompetanse fra annen utdanning, yrkeserfaring, frivillig arbeid etc..

⁵ YRK: Yrkesfaglig kompetanse – personer som søker på grunnlag av yrkesfaglig utdanning og relevante fagbrev.

⁶ GSK: Generell studiekompetanse – kvalifikasjon for opptak til høyere utdanning. Man kan oppnå generell studiekompetanse på ulike måter:

- Studieforbereende utdanningsprogram fra videregående opplæring (inkl. studieforbereende på 3. år på yrkesfag).
- Fag-/svennebrev pluss ett år teoretisk påbygning (i norsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag, historie, engelsk).
- 23/5-modellen (søkere på minimum 23 år kan få GSK på bakgrunn av 5 års utdanning og/eller yrkeserfaring og de seks fagene nevnt ovenfor).

⁷ https://utdanning.no/tema/nyttig_informasjon/mesterutdanning

desidert flest på realkompetansebakgrunn, henholdsvis 16 og 19 prosent. Oslo (46 prosent) og Akershus (31 prosent) tar opp prosentvis flest på bakgrunn av generell studiekompetanse, med Sør-Trøndelag (30 prosent) og Hordaland (29 prosent) like bak.

Ser vi på opptaksgrunnlaget på de ulike fagområdene, er drøyt 85 prosent av fagskolestudentene på naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (Tek) tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse eller realfagskompetanse (tabell 6.2). Det samme gjelder for 88 prosent av studentene ved helse-, sosial og idrettsfag (HS). Innenfor humanistiske og estetiske fag (Hum.e.s.) er derimot 68 prosent tatt opp på bakgrunn av GSK, tilsvarende tall for mediefag (Media) er 90 prosent. På økonomisk-administrative fag (øk.adm.) er det forholdsvis mange som blir tatt opp på bakgrunn av realkompetanse (18 prosent), mens det er ganske likt hvor mange som blir tatt opp på bakgrunn av GSK og yrkesfag på dette området.

Tabell 6.1 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, fordelt på fylke, 2012-2014. Antall.

	GSK			REA			YRK			ANN			Totalt		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Akershus	276	331	244	119	125	101	279	405	431	52	4	-	726	865	776
Aust-Agder	25	26	21	11	5	2	191	241	251	-	-	1	227	272	275
Buskerud	81	74	90	53	65	78	578	583	533	20	5	2	732	727	703
Finnmark	40	17	22	16	15	13	68	108	107	3	1	2	127	141	144
Hedmark	57	53	45	28	36	34	201	276	328	9	29	34	295	394	441
Hordaland	345	377	653	112	99	106	1 180	1 399	1 439	30	75	49	1 667	1 950	2 247
Møre og Romsdal	85	150	87	106	73	55	518	496	626	30	13	3	739	732	771
Nordland	124	114	129	42	52	53	435	485	488	19	8	12	620	659	682
Nord-Trøndelag	38	33	47	4	7	10	247	235	238	2	2	3	291	277	298
Oppland	74	59	72	19	14	17	425	444	464	2	3	4	520	520	557
Oslo	2 799	1 108	1 483	271	301	443	1 421	2 492	1 107	200	189	173	4 691	4 090	3 206
Rogaland	228	179	174	108	148	139	946	979	1 061	233	243	273	1 515	1 549	1 647
Sogn og Fjordane	26	20	28	1	11	10	192	215	219	4	4	4	223	250	261
Svalbard	2	3	-	-	-	-	3	3	2	-	-	-	5	6	2
Sør-Trøndelag	140	173	441	33	73	85	455	708	674	292	268	276	920	1 222	1 476
Telemark	36	40	27	22	36	38	310	355	379	4	12	16	372	443	460
Troms	39	38	57	8	13	23	248	272	318	4	2	2	299	325	400
Vest-Agder	183	171	154	57	51	39	369	389	430	2	1	-	611	612	623
Vestfold	172	114	105	108	49	156	346	398	507	46	38	54	672	599	822
Østfold	129	127	107	68	103	124	397	451	518	6	12	3	600	693	752
Sum	4 899	3 207	3 986	1 186	1 276	1 526	8 809	10 934	10 120	958	909	911	15 852	16 326	16 543

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studenten er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i dersom de går på et stedbasert tilbud. Studenten er knyttet til det fylket de bor i dersom de går på et fjernundervisningstilbud. Dersom det i sistnevnte tilfelle mangler postnummer på studenten, er studenten knyttet til studiested.

Kilde: NSD

Tabell 6.2 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag fordelt på fagfelt, 2012-2014. Antall.

	GSK			REA			YRK			ANN			Totalt		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Hum.es.	2 031	903	1 357	349	318	305	126	959	95	312	274	245	2 818	2 454	2 002
Ped	-	-	-	6	-	-	15	-	-	2	-	-	23	-	-
Media	609	279	408	14	8	31	20	311	5	1	3	7	644	601	451
Øk.adm.	1 010	991	919	373	398	420	795	949	942	92	71	62	2 270	2 409	2 343
Tek	679	679	619	220	252	235	5 188	5 707	6 118	417	452	489	6 504	7 090	7 461
HS	239	60	341	84	198	342	2 085	2 295	2 173	11	2	14	2 419	2 555	2 870
Primær	30	19	20	4	1	3	51	93	78	-	-	-	85	113	101
SS	301	276	322	136	101	190	529	620	709	123	107	94	1 089	1 104	1 315
Sum	4 899	3 207	3 986	1 186	1 276	1 526	8 809	10 934	10 120	958	909	911	15 852	16 326	16 543

Kilde: NSD

7 Gjennomføring

Våren 2014 ble det uteksaminert over 5 500 fagskolekandidater, 577 flere enn våren 2013. 55 prosent av disse er menn og 45 prosent kvinner (tabell 7.1 og 7.2).

Strykprosenten ved fagskoleutdanningene i avsluttende vurdering av emner er på 6 prosent (2366 studenter) våren 2014 (tabell 7.3). Dette er på samme nivå som for våren 2013. Strykprosenten ved fagskolene er noe lavere enn ved universitetene og høyskolene, hvor den er om lag 8 prosent (Tilstandsrapporten høyere utdanning 2014:side 67).

Oversikt over antallet avlagte fagskolepoeng er med i fjorårets rapport for første gang som følge av ny forskrift om fagskoleutdanning som ble fastsatt i august 2013. Rapporteringen til DBH-fagskolestatistikk har inkludert fagskolepoeng også forut for innføringen av forskriftsbestemmelsen, men på frivillig basis. Slik har en et begrenset sammenligningsgrunnlag med rapporteringen fra 2012. Det er imidlertid beheftet med usikkerhet pga stor variasjon i det som har blitt rapportert til DBH-F. 2013 er altså det første året med komplett rapportering av fagskolepoeng.

Ser vi på tabell 7.4 så kan det se ut som en nedgang i 2014, etter at tallene på antall avlagte fagskolepoeng gikk opp fra 2012 til 2013. Dette skyldes derimot at rapporteringen på avlagte studiepoeng for 2014 kun gjelder første halvår. Det samme gjelder tabell 7.5 og 7.6.

Oversikt over gjennomstrømning av studenter har vi med i rapporten for første gang i år (tabell 7.7). For studenter som startet i 2011 ser vi hvordan situasjonen er ett, to og tre år etter at utdanningen skulle vært fullført på normert tid. For 2012 har vi tall på hvordan situasjonen er ett og to år etter fullført utdanning. Tallene for tre år etter er foreløpig helt tilsvarende tallene for to år etter. I tillegg er det svakhet med tallene pga. stor andel ”øvrige” og ”undefinerte”. Totalt ser vi uansett at bare litt over halvparten av fagskolestudentene fullfører studiene sine innenfor disse tidsrammene. Best er gjennomføringen på de to-årige studiene. I vedleggstabellene 18 til 21 kommer også kjønnsfordelingen på gjennomstrømningen fram.

Tabell 7.1 Fagskolestudenter som har bestått et utdanningstilbud vår 2014, fordelt etter kjønn og fylke. Antall.

	Menn	Kvinner	Totalt	Andel menn	Andel kvinner
Akershus	125	217	342	37	63
Aust-Agder	61	14	75	81	19
Buskerud	91	68	159	57	43
Finnmark	8	0	8	100	0
Hedmark	52	40	92	57	43
Hordaland	448	204	652	69	31
Møre og Romsdal	229	37	266	86	14
Nordland	58	48	106	55	45
Nord-Trøndelag	93	2	95	98	2
Oppland	160	42	202	79	21
Oslo	665	1 235	1 900	35	65
Rogaland	287	109	396	72	28
Sogn og Fjordane	74	0	74	100	0
Sør-Trøndelag	241	102	343	70	30
Telemark	26	82	108	24	76
Troms	90	2	92	98	2
Vest-Agder	124	86	210	59	41
Vestfold	154	98	252	61	39
Østfold	73	87	160	46	54
Sum	3 059	2 473	5 532	55	45

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studenten er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i.
Kilde: NSD

Tabell 7.2 Fagskolestudenter som har bestått et utdanningstilbud vår 2014, fordelt på fagfelt. Antall.

	Menn	Kvinner	Totalt	Andel menn	Andel kvinner
Humanistiske og estetiske fag	299	861	1 160	26	74
Mediefag	131	97	228	57	43
Økonomiske og administrative fag	333	607	940	35	65
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	1 840	104	1 944	95	5
Helse-, sosial- og idrettsfag	42	623	665	6	94
Primærnæringsfag	25	20	45	56	44
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	389	161	550	71	29
Sum	3 059	2 473	5 532	55	45

Kilde: NSD

Tabell 7.3 Strykprosent i avsluttende vurdering av emner våren 2014.

	Antall	Andel
Bestått	39 323	94
Ikke bestått	2 366	6

Merknad: Det er tatt utgangspunkt i standpunktkarakter. Eksamenskarakter er kun tatt med dersom studenten ikke er innrapportert med standpunktkarakter i emnet.

Kilde: NSD

Tabell 7.4 Fagskolepoeng, 2012-2014.

	2012			2013			2014		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	24	2 200	2 224	34	2 144	2 178	14	1 142	1 155
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	11	11	-	-	-	-	-	-
Mediefag	23	468	490	21	524	545	10	255	265
Økonomiske og administrative fag	20	605	624	38	891	928	19	652	671
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	3 261	630	3 891	3 389	751	4 140	3 025	524	3 549
Helse-, sosial- og idrettsfag	332	397	728	318	476	794	307	327	634
Primærnæringsfag	27	29	56	16	26	42	21	10	32
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	501	261	762	520	223	743	541	246	787
Sum	4 187	4 600	8 787	4 335	5 035	9 370	3 937	3 156	7 093

Merknad: Tabellen viser antall heltidsekvivalenter, dvs. summen avlagte fagskolepoeng per år delt på 60 for å gi "60-fagskolepoengsenheter". Gjentak av tidligere bestått resultat er holdt utenom. Det er tatt utgangspunkt i standpunktkarakter. Eksamenskarakter er kun tatt med dersom studenten ikke er innrapportert med standpunktkarakter i emnet.

Merk at poengproduksjonen for 2014 kun gjelder første halvår.

Kategorien "Uoppgett fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD

Tabell 7.5 Fagskolepoeng per heltidsekvivalent, fordelt på fagfelt og eierforhold, 2012-2014.

	2012			2013			2014		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	46,5	48,3	48,3	69,9	51,8	52,0	40,5	33,5	33,6
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	35,8	35,8	-	-	-	-	-	-
Mediefag	60	45,4	45,9	60	55,9	56	29,3	32,5	32,4
Økonomiske og administrative fag	41,4	34,7	34,9	71,2	49,5	50,1	36,2	42,2	42,0
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	51,4	38,2	48,7	50,3	38,7	47,7	42,4	26,4	39,0
Helse-, sosial- og idrettsfag	46,6	31,9	37,3	40,7	39,3	39,8	38,0	21,1	26,9
Primærnæringsfag	55,5	59,2	57,4	29,0	55,2	40,8	33,0	30,1	32,0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	49,3	38,5	45,0	49,8	31,6	42,4	47,0	29,5	39,6
Sum	50,7	41,9	45,7	49,5	46,7	48,0	42,4	31,1	36,5

Merknad: Merk at poengproduksjonen for 2014 kun omfatter vårsemesteret.

Fagskolepoeng er sum nye beståtte fagskolepoeng for hele året. Ett års fullført og bestått utdanning på heltid tilsvarer 60 fagskolepoeng. Det er tatt utgangspunkt i standpunktkarakter. Eksamenskarakter er kun tatt med dersom studenten ikke er innrapportert med standpunktkarakter i emnet. Gjentak av tidligere beståtte vurderinger holdes utenfor.

Heltidsekvivalenter er antall aktive studenter, omregnet ved å multiplisere med utdanningstilbudets andel av heltid. Tall for vårsemesteret og høstsemesteret summeres og deles på to for å finne et gjennomsnittstall for hele året.

Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD

Tabell 7.6 Fagskolepoeng per heltidsekvivalent i fagskolesektoren og universitet- og høyskolesektoren, 2012-2014.

	2012		2013		2014	
	Fagskole	UH	Fagskole	UH	Fagskole	UH
Allmenne fag	-	62,7	-	72,2	-	46,5
Humanistiske og estetiske fag	48,3	41,7	52,0	42,3	33,6	23,8
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	35,8	48,8	-	49,2	-	32,2
Samfunnsfag og juridiske fag	45,9	43,2	56	43,2	32,4	23,0
Økonomiske og administrative fag	34,9	42,0	50,1	42,3	42,0	22,0
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	48,7	43,6	47,7	42,9	39,0	22,0
Helse-, sosial- og idrettsfag	37,3	52,1	39,8	51,5	26,9	30,7
Primærnæringsfag	57,4	47,6	40,8	43,6	32,0	22,9
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	45,0	27,1	42,4	53,6	39,6	36,0
Uoppgitt fagfelt	-	42,7	-	29,5	-	10,9
Sum	45,7	45,1	48,0	45,4	36,5	25,7

Merknad: Merk at poengproduksjonen for 2014 kun omfatter vårsemesteret.

For fagskolesektoren er beregningen gjort på samme måte som i tabell 7.5. For UH-sektoren er beregningen gjort på følgende måte: Sum egenfinansiert andel studiepoeng for hele året deles på antall egenfinansierte registrerte heltidsekvivalenter i høstsemesteret. Formelen for heltidsekvivalenter i UH-sektoren er:

- Dersom Studiepoeng/Andel av heltid ≤ 30 : Antall registrerte studenter * Studiepoeng * (Prosent Egenfinansiering/100) / 30
- Ellers: Antall registrerte studenter * Andel av heltid * (Prosent Egenfinansiering/100)

Det tas utgangspunkt i studieprogrammet som studenten er tatt opp på ved eksamenstidspunktet (rapportert i "Eksamen"). Gjentak (eksamener som er bestått tidligere i samme emnet) blir ikke regnet med. Både teller og nevner inkluderer studentkategoriene Studenter (S) og Andre (A), og ekskluderer studieprogrammer på nivåene "Forskerutdanning" og "Annet". Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD

Tabell 7.7 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført.

	Totalt 2011-kull	Totalt 2012-kull	1 år etter 2011-kull	1 år etter 2012-kull	2 år etter 2011-kull	2 år etter 2012-kull	3 år etter 2011-kull	Ikke fullført - andel (%)
1/2 år	371	521	145	307	164	307	165	41,1
1 år	3 021	2 541	1 416	1 212	1 611	1 301	1 631	48,8
1 og 1/2 år	166	87	62	27	65	30	68	65,5
2 år	6 865	6 743	2 053	1 831	4 418	4 137	4 473	38,6
Øvrige	3 404	2 028	906	212	1 359	328	1 773	83,8
Udefinert	996	682	121	6	126	6	132	99,1
Totalt	14 823	12 602	4 703	3 595	7 743	6 109	8 242	51,5

Merknad: Det finnes foreløpig ikke tall på 2012-kullet, 3 år etter utdanningen skulle vært fullført.

Kilde: NSD

8 Finansiering av fagskolene

Fagskolesektoren finansieres i dag gjennom flere kanaler: over Kunnskapsdepartementets budsjett, i regi av fylkeskommunene og gjennom en egen tilskuddsordning for helse- og sosialutdanninger. Det er også enkelte fagskoler som mottar driftstilskudd over andre departements budsjettposter. I tillegg er det en rekke private fagskoler som ikke mottar driftsstøtte fra det offentlige.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2012 ble det etablert en tilskuddspost over Kunnskapsdepartementets budsjett (kap. 276 post 72), hvor det i 2014 ble gitt tilskudd til 16 fagskoler. Fagskolene som mottar tilskudd over denne budsjettposten er rammefinansiert, noe som innebærer at de mottar et fast beløp uten at det legges noen sats til grunn for hver enkelt student.

Finansieringen av fagskoleutdanning ble overført fra Kunnskapsdepartementet til fylkeskommunene i 2010 som et resultat av forvaltningsreformen⁸. Fylkeskommunene gir nå tilskudd til om lag 66 prosent av fagskoleplassene det bevilges offentlig tilskudd til (tabell 8.1), mens om lag 24 prosent er finansiert med tilskudd via Helsedirektoratet, de resterende er finansiert med statlig tilskudd. Fagskolene som mottar offentlig tilskudd, har samlet om lag 62 prosent av den samlede studentmassen, de resterende 38 prosent av studentmassen er uten tilskudd.

Finansieringen av fagskoleutdanningen i fylkeskommunene baserer seg på fylkeskommunenes rapporterte studenttall til DBH-F per 1. oktober to år før budsjettåret. Fordelingen av midler for 2014 var altså på bakgrunn av studenttall per 1. oktober 2012. Finansieringsordningen har noen fellestrekk med den ordningen Kunnskapsdepartementet praktiserte i perioden 2003–2009. En viktig endring er at midlene nå er en del av fylkeskommunenes frie inntekter.

⁸ Fagskoleutvalget skal blant annet vurdere dagens finansieringsordning for fagskoler og utrede alternative modeller for gjennomføring av statlig finansiering av fagskolene.

Tilskuddsordningen for de helse- og sosialfaglige fagskoleutdanningene forvaltes av Helse- og sosialdepartementet. Tilskuddet er rammestyrkt og beregnes to ganger i året etter enhetlige satser per student som multipliseres med antallet registrerte studenter. Fylkeskommunen må sette grenser for hvor mange studenter den enkelte tilbyder kan få tilskudd til, slik at bevilgningsrammen overholdes. Grensene skal settes slik at påbegynte studieløp blir videreført for den enkelte student. Dersom tilbyder reduserer antallet studenter i forhold til tidligere tilskudd, skal de frigjorte midlene søkes omfordelt.

De fylkeskommunale tilskuddene gis i stor grad til utdanninger innenfor naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (tabell 8.2). Fylkeskommunene gir også tilskudd til utdanninger innenfor fagfeltene helse-, sosial- og idrettsfag, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, økonomisk-administrative fag og primærnæringsfag.

Tilskuddene fra staten, hovedsakelig fra Kunnskapsdepartementet, er betydelig mindre i omfang enn tilskuddene fra fylkeskommunene. De statlige tilskuddene er konsentrert til humanistiske og estetiske fag, men også til utdanningstilbud innenfor naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, primærnæringsfag, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, mediefag og økonomisk-administrative fag.

De fleste private fagskolene mottar ikke offentlig driftstilskudd. Godkjenning som fagskoleutdanning er en forutsetning for å kunne få offentlig tilskudd som fagskole, men det følger ingen rett til driftstilskudd med godkjenningen. Fagskoleutdanningene er imidlertid automatisk godkjent for støtte gjennom Lånekassen når de er godkjent av NOKUT.

Ved de private fagskolene uten offentlig tilskudd er aktiviteten blant annet finansiert av egenbetalinger fra studentene. Det er stor variasjon i studentbetalingen ved de ulike utdanningene (figur 8.1). Lavest gjennomsnittlig egenbetaling er det for utdanningstilbud innenfor primærnæringsfag, om lag 36 000 kroner for hele utdanningstilbudet. Høyest gjennomsnittlig egenbetaling har utdanningstilbud innenfor samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, med om lag 194 000 kroner for hele utdanningstilbudet.

Gjennomsnittlig egenbetaling per fagskolestudent i 2014 er på om lag 36 500 kroner. Forskjellen i egenbetalingen mellom offentlige og private fagskoler er på om lag 10 000 kroner, høyest ved de private (tabell 8.5). Året før var denne forskjellen mindre, om lag 4 000 kroner. Mens den gjennomsnittlige egenbetalingen i 2012 ved private fagskoler var over 20 000 kroner høyere enn ved offentlige fagskoler. Aller høyest er egenbetalingen for trafikkflygerutdanning, på 950 000 kroner (tabell 8.6).

Tabell 8.1 Fagskolestudenter fordelt etter fylke og tilskudd høsten 2014. Antall.

	Med tilskudd KD	Med tilskudd fylkeskommune	Statlige fagskoler	Støtte helsedirektoratet	Uten tilskudd	Totalt
Akershus	79	257	-	189	251	776
Aust-Agder	1	125	-	35	114	275
Buskerud	-	321	-	215	167	703
Finnmark	-	84	-	32	28	144
Hedmark	4	126	65	74	172	441
Hordaland	56	1 109	24	201	857	2 247
Møre og Romsdal	31	508	-	115	117	771
Nordland	35	304	-	227	116	682
Nord-Trøndelag	-	221	-	43	34	298
Oppland	-	400	-	70	87	557
Oslo	304	588	129	185	2 000	3 206
Rogaland	35	586	-	351	675	1 647
Sogn og Fjordane	-	200	-	27	34	261
Svalbard	-	2	-	-	-	2
Sør-Trøndelag	-	514	-	222	740	1 476
Telemark	1	220	-	114	125	460
Troms	-	240	-	78	82	400
Vest-Agder	84	372	-	48	119	623
Vestfold	1	231	-	185	405	822
Østfold	21	350	-	199	182	752
Sum	652	6 758	218	2 610	6 305	16 543

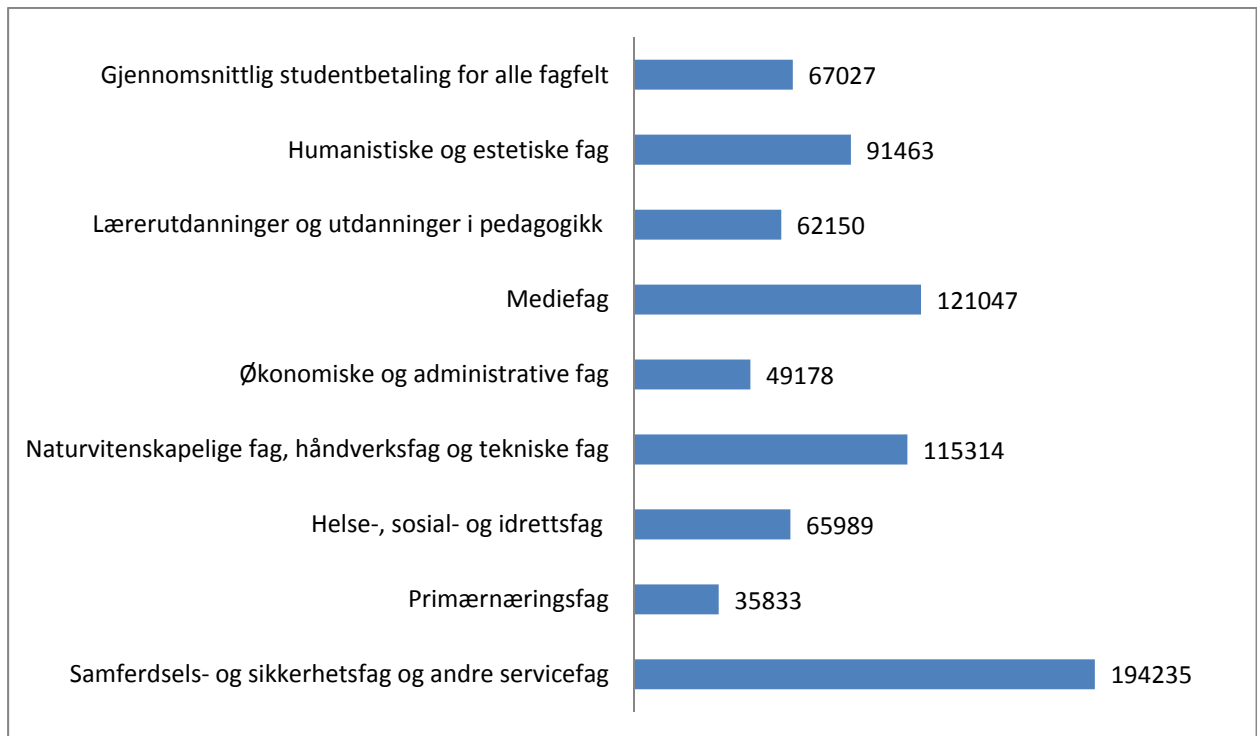
Merknad:

- 1) Tilskudd KD: 15 skoler får tilskudd direkte fra KD.
- 2) Tilskudd fylke: Alle fylkeskommunale fagskoler.
- 3) Statlige: Veia, Norsk Jernbaneskole og Dykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen.
- 4) Helsedirektoratet: Studenter som er omfattet av tilskuddsordningen.
- 5) Uten tilskudd: Private fagskoler som ikke inngår i kategori 1.

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studenten er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i dersom de går på et stedbasert tilbud. Studenten er knyttet til det fylket de bor i dersom de går på et fjernundervisningstilbud. Dersom det i sistnevnte tilfelle mangler postnummer på studenten, er studenten knyttet til studiested.

Kilde: NSD

Figur 8.1 Gjennomsnittlig studentbetaling for hele utdanningsløpet fordelt på fagfelt (basert på utdanningstilbud 2014).

Kilde: NSD

Tabell 8.2 Fagskolestudenter fordelt etter fagfelt og tilskudd høsten 2014. Antall.

	Med tilskudd KD	Med tilskudd fylkeskommune	Statlige fagskoler	Støtte helsedirektoratet	Uten tilskudd	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	601	-	8	-	1 393	2 002
Mediefag	21	-	-	-	430	451
Økonomiske og administrative fag	20	53	15	135	2 120	2 343
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	10	5 794	24	-	1 633	7 461
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	259	-	2 475	136	2 870
Primærnæringsfag	-	34	42	-	25	101
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	-	618	129	-	568	1 315
Sum	652	6 758	218	2 610	6 305	16 543

Merknad:

- 1) Tilskudd KD: 15 skoler får tilskudd direkte fra KD.
- 2) Tilskudd fylke: Alle fylkeskommunale fagskoler.
- 3) Statlige: Veia, Norsk Jernbaneskole og Dykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen.
- 4) Helsedirektoratet: Studenter som er omfattet av tilskuddsordningen.
- 5) Uten tilskudd: Private fagskoler som ikke inngår i kategori 1.

Kilde: NSD

Tabell 8.3 Gjennomsnittlig studentbetaling for hele utdanningstilbudet fordelt på fagfelt, 2014.

	Gj.snitt	Laveste	Høyeste
Humanistiske og estetiske fag	91 463	6 000	212 000
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	62 150	56 300	68 000
Mediefag	121 047	27 500	212 000
Økonomiske og administrative fag	49 178	4 100	179 600
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	115 314	16 800	216 200
Helse-, sosial- og idrettsfag	65 989	1 500	188 000
Primærnæringsfag	35 833	20 000	70 000
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	194 235	20 500	950 000
Private fagskoler samlet	67 027	1 500	950 000

Merknad: Tabellen viser gjennomsnittskostnaden ved hele utdanningstilbudet, basert på utdanningstilbudet 2014 (både vår og høst). Uttaket er begrenset til tilbud med verdi for studentbetaling større enn 0.

Kilde: NSD

Tabell 8.4 Gjennomsnittlig studentbetaling per student i 2014, fordelt på fagfelt.

	Gj.snitt	Laveste	Høyeste
Humanistiske og estetiske fag	35 985	1 440	64 000
Mediefag	48 706	18 833	53 000
Økonomiske og administrative fag	23 043	2 500	53 400
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	31 032	4 200	90 300
Helse-, sosial- og idrettsfag	15 821	600	49 400
Primærnæringsfag	30 817	10 500	35 000
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	123 006	10 625	305 000
Private fagskoler samlet	37 778	600	305 000

Merknad: Beløpet studenten skal betale i skolepenger for rapporteringssemesteret er oppgitt i hele kroner. Uttaket inkluderer både vår- og høstdata, og er begrenset til studenter innrapportert med studentbetaling større enn 0.

Kilde: NSD

Tabell 8.5 Gjennomsnittlig studentbetaling per student, 2012-2014.

	2012	2013	2014
Offentlig	19 044	33 454	27 917
Privat	40 862	37 596	37 778
Sektoren samlet	37 829	37 133	36 538

Kilde: NSD

Tabell 8.6 Ti dyreste utdanningstilbud. 2014.

Fagskole	Tilbud	Skolepenger
European Helicopter Center AS	ATP(H)/IR Integrert trafikkflygerutdanning	950 000
Pilot Flyskole	ATP(A) Integrert trafikkflygerutdanning	890 000
European Helicopter Center AS	CPL(H) integrate course	610 000
Luftfartsskolen AS	Trafikkflyger - Helikopter	500 000
Luftfartsskolen AS	Trafikkflyger - Fly	420 000
ITC Boreskolen AS	Petroleumsteknologi, boreteknikk	216 200
Noroff Instituttet	3D filmproduksjon	212 000
Noroff Instituttet	3D spillproduksjon	212 000
Noroff Instituttet	Filmproduksjon 2	212 000
Noroff Instituttet	Lyd- og musikkproduksjon 2	212 000

Merknad: Tabellen viser skolepenger i antall kroner for de 10 dyreste utdanningstilbudene som har aktive studenter i 2014.

Kilde: NSD

9 Sammendrag av *NOU 2014:14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg*

Utvalget leverte sin rapport til statsråd Torbjørn Røe Isaksen 15. desember 2014.

Fagskoleutvalget mener at det finnes veldig mye god fagskoleutdanning i Norge, og at denne har stor betydning for Norges velferd og verdiskaping. Men det er fortsatt rom for å bli bedre.

I flere sektorer og bransjer er det stor etterspørsel etter fagskolekandidater, mens andre deler av arbeidsmarkedet fortsatt ikke har fått øynene opp for den kompetansen fagskolene tilbyr. Målet er en samlet fagskolesektor som er effektiv, tilbyr utdanning med kvalitet og relevans og som har en hensiktsmessig arbeidsdeling, både internt og sett i sammenheng med de øvrige delene av utdanningssystemet. Et løft for fagskolen i tråd med det målet må komme gjennom de tre helt sentrale aktørene som alle har roller og forpliktelser som må følges opp. De tre aktørene er myndighetene, arbeidslivet og fagskolene. I følge utvalget ser vi i dag en sektor som ikke er utviklet etter en langsiktig strategisk tenkning, en sektor som blant annet har en uheldig styringslinje, med et uhensiktsmessig finansieringssystem og en struktur som ikke er ideell med tanke på kvalitet. Sektorens hovedutfordringer må løses gjennom koordinert innsats fra de tre aktørene, og utfordringene er i følge utvalget som følger:

- Fagskolens uklare plass og svake status i det norske utdanningssystemet
- Arbeidslivets manglende eierskap til fagskolen
- Behov for å styrke kvaliteten i fagskoleutdanningene
- Uhensiktsmessig og for svak styring av fagskolesektoren, herunder uhensiktsmessig struktur
- Utilstrekkelig finansiering gjennom et utilfredsstillende finansieringssystem

Behov for en mer helhetlig politikk

Å bygge opp en slagkraftig fagskolesektor vil kreve mer politisk handling og større politiske visjoner. Bare gjennom strategiske og helhetlige beslutninger vil det norske utdanningssystemet bli satt i stand til å levere nødvendig kompetanse til det norske arbeidsmarkedet, som igjen vil bidra til økt velferd og verdiskaping.

Et av de viktigste forbedringspunktene for regjeringens utdanningspolitikk er å utvikle en politikk for et helhetlig tertiært nivå i utdanningssystemet. Utvalget mener det ligger store gevinster for alle involverte parter i å se fagskoleutdanning og høyere utdanning som to sidestilte deler av det samme tertiære nivået.

Hovedoppgaven er å utvikle en fagskolepolitikk som tar utgangspunkt i fagskolens samfunnsmandat og dens betydning for velferd og verdiskaping. For å få til det trenger vi blant annet en langt strammere og tydeligere statlig styring av struktur, dimensjonering og arbeidsdeling.

Studentene

Fagskolens plass i myndighetenes strategi for det norske velferdssamfunnet er åpenbar, men utdanning har også en sterk egenverdi og betydning for individet som ikke må undervurderes. Utvalget har derfor vært opptatt av å utvikle en fagskolesektor som ikke bare tilpasses samfunnets behov, men selvsagt også studentenes ønsker og behov.

Det er en vanskelig balansegang å dimensjonere riktig mellom studentenes etterspørsel etter utdanning og samfunnets etterspørsel etter kompetanse. Mer styring vil også komme studentene til gode, særlig når det kombineres med best mulig informasjon om muligheter på arbeidsmarkedet og eventuelt videre utdanning.

Fagskolestudentene har opplevd negativ forskjellsbehandling. Det gjelder blant annet et brudd på prinsippet om lik rett til utdanning, gitt det faktum at fagskoleutdanning i dag ofte forutsetter evne til å betale høye studieavgifter. Fagskolestudentene har ikke tilstrekkelig rettssikkerhet; de har få velferdsgoder sammenlignet med studentene i høyere utdanning, og de har i mange sammenhenger blitt oversett. Utvalget foreslår derfor å sidestille fagskolestudenter med universitets- og høyskolestudenter hva gjelder rettssikkerhet og velferd, blant annet gjennom medlemskap i studentsamskipnadene.

Roller og ansvarsfordeling

God styring forutsetter klarhet i roller, ansvar og delegering av oppgaver. Statens hovedoppgave er å styre sektoren gjennom lovverk og finansiering, og må legge til rette for kvalitetsutvikling gjennom dette. En del av det ansvaret innebærer å ta grep for å sikre at sektoren får en institusjonsstruktur som legger til rette for at politikk, fag og lederskap kan spille godt på lag. Strukturen i dagens fagskolesektor er ikke hensiktsmessig.

Fagmiljøene må utvikle seg både på hver enkelt institusjon og i fellesskap gjennom de foreslåtte fagrådene. Og godt lederskap må utvises i styrene ved hver enkelt institusjon. De nasjonale fagrådene er tenkt å få en helt sentral rolle i den faglige utviklingen av sektoren.

NOKUT er i denne sammenheng også et viktig organ som bør gis en rolle som et faglig lim mellom lederskap og politikk.

Det er sentralt for fagskolens suksess at arbeidslivet gis betydelig innflytelse i det arbeidet som foregår på den enkelte institusjon, og utvalget foreslår derfor at det bør være flertall av eksterne medlemmer i de offentlige fagskolestyrene og eksterne styreleder.

Robuste institusjoner

Kravet om å bygge opp og opprettholde robuste fagmiljøer må følges opp av fagskolene innenfor de rammer som nasjonale myndigheter gir. Når de politiske prosessene har staket ut

en tydelig kurs for sektoren, må sektoren selv følge opp. Utvalget mener at mange av dagens fagmiljøer ikke kan sies å være tilstrekkelig robuste. Det er et problem for sektoren samlet sett.

Utvalget foreslår at staten igangsetter en prosess der målet er å utvikle større regionale offentlige fagskoler på grunnlag av de 46 offentlige fagskolene vi har. Staten bør eie de nye institusjonene.

Utvalget foreslår at institusjonsakkreditering bør være et absolutt krav for enhver offentlig fagskole.

Private institusjoner

Det må kunne stilles som krav til private tilbydere av fagskoleutdanning at også deres utdanningstilbud er forankret i fagskolesektorens samfunnsmandat. Utvalget kan ikke se at det finnes en god faglig begrunnelse for å stille andre krav til private fagskoler enn til de offentlige. Dermed bør også private institusjoner vurderes etter de samme kriteriene for institusjonsakkreditering.

Utvalget foreslår at tilbydere som ikke oppfyller kravene til institusjonsakkreditering, eller rett og slett ikke ønsker en slik status, fortsatt får beholde retten til å tilby fagskoleutdanning såfremt hvert enkelt tilbud godkjennes av NOKUT i tråd med de kravene som der er definert.

Finansiering og dimensjonering

Robuste institusjoner trenger forutsigbarhet og tilstrekkelig finansiering. Utvalget ser det som paradoksalt at norske myndigheter på tvers av partipolitiske skillelinjer alltid har stått hardt på for å sikre lik rett til utdanning, mens over 50 % av finansieringen av fagskolesektoren kommer gjennom egenbetaling fra studentene. En slik tilstand bør ikke regjeringen se seg tjent med. Staten må ta økonomisk ansvar for de utdanningene som oppfyller et definert behov i arbeidslivet, og som dermed oppfyller et viktig samfunnsmandat. Å dekke et definert kompetansebehov i arbeidslivet er, og bør fortsatt være, et absolutt krav for all fagskoleutdanning. Dermed konkluderer utvalget med at alle akkrediterte fagskoler, både offentlige og private, på sikt bør fullfinansieres av staten.

Skal staten gå inn som fullfinansør i fagskolesektoren, må institusjonene være robuste nok til at økonomiforvaltningen blir godt ivaretatt og arbeidslivsbehovet må være tydelig.

Samtidig mener utvalget at nasjonale myndigheter må involvere seg langt sterkere i dimensjonering av fagskolesektoren. Antall studieplasser må defineres ut fra arbeidslivets etterspørsel etter arbeidskraft og ikke i like stor grad etter studentenes etterspørsel etter studieplasser. Fagskolen skal dekke lokale, regionale og nasjonale kompetansebehov og det er derfor viktig å involvere både fagskolene og arbeidslivet i dimensjoneringsspørsmålet.

Utvalget foreslår at det opprettes nasjonale fagråd underlagt Nasjonalt fagskoleråd. Disse rådene skal ledes av fagpersoner fra de relevante fagskolene, men arbeidslivets parter bør sikres tilstrekkelig innflytelse.

Gitt at staten tar et slikt ansvar for dimensjonering foreslår utvalget videre et finansieringssystem bestående av tre komponenter: grunnbevilgning, stykkprisfinansiering per student og utviklingsmidler. Grunnbevilgningen og stykkprisfinansieringen skal sammen med den politisk styrte dimensjoneringen primært føre til nødvendig forutsigbarhet, effektiv

ressursbruk og hensiktsmessig arbeidsdeling i tråd med arbeidslivets kompetansebehov. Statens styring skal også hindre uhensiktsmessig vekst i studietilbud, slik det har vært klare tendenser til i universitets- og høyskolesektoren. Utviklingsmidlene skal bidra til jevn og høy kvalitet i studiene, men bør fortsatt være den minste av de tre komponentene.

Kvalitet og relevans

Hovedansvaret for god kvalitet må primært ligge hos den enkelte fagskole og fagskolesektoren i fellesskap. Lovverk og finansieringssystem kan legge til rette for kvalitet, men de kan aldri sikre kvalitet. Fagskolene må derfor utvikle egne kvalitetssikringssystemer basert på overordnede krav fra NOKUT.

Et viktig aspekt i kvalitetsarbeidet er fagpersonalets kompetanse. Tydelige kompetansekrav vil også bidra til å styrke fagskolens status. Dette punktet henger i tillegg sammen med den tidligere diskusjonen rundt robusthet i fagmiljøene.

Nasjonale myndigheter er rette aktører for å akkreditere og finansiere fagskoler, samt være eier av de offentlige fagskolene. Utdanningenes relevans, definert som tilpasning til arbeidslivets kompetansebehov, må utvikles og sikres i samspillet mellom fagskolene og arbeidslivet. Derfor må arbeidslivets eierskap til fagskolesektoren styrkes.

10 Rapport om regelverk for private høyskoler og fagskoler

Departementet oppnevnte i september 2013 en ekspertgruppe for å utrede regelverket for bruk av offentlige tilskudd og egenbetaling samt tilsyn for private høyskoler og fagskoler. Ekspertgruppens rapport *Private høyskoler og fagskoler i samfunnets tjeneste* ble levert kunnskapsministeren i desember 2014.

Etter dagens regelverk skal private høyskoler og fagskoler la statlige driftstilskudd og egenbetaling komme studentene gode. Private institusjoner som mottar statstilskudd, kan ikke gi økonomisk utbytte eller på annen måte overføre overskudd til eier eller dens nærstående. Lovverket er overordnet, og det spesifiserer ikke nærmere hvilke krav som stilles til institusjonenes bruk av tilskudd og egenbetaling og på hvilken måte dette skal dokumenteres. Departementet satte derfor sammen en ekspertgruppe for å utrede og foreslå presiseringer av regelverket for bruk av statlige tilskudd og egenbetaling fra studentene, inkludert kravet til at midlene skal komme studentene til gode.

Ekspertgruppen foreslår kort oppsummert tydeligere og strengere økonomisk regulering av private høyskoler og fagskoler, samt et mer helhetlig tilsyn. Det er et mål at tiltakene reduserer risikoen for at tilskudd og egenbetaling ikke vil komme studentene til gode, og øker sannsynligheten for å avdekke og iverksette reaksjoner mot dem som bryter reglene. Ekspertgruppen har blant annet kommet med forslag til klargjøring av innholdet i universitets- og høyskolelovens og fagskolelovens bestemmelser om at statlig tilskudd og egenbetaling skal komme studenter til gode, herunder utredet behovet for nødvendige presiseringer og endringer i regelverket for å sikre formålet. Utvalget har videre kommet med forslag til hvordan tilsynet bør utføres og organiseres.

Ekspertgruppen står samlet bak vurderinger og anbefalinger, unntatt mht. regulering av utdeling, avvikling og opphør for private fagskoler og høyskoler som *ikke* mottar offentlig tilskudd.

Departementet har sendt rapporten på høring med frist 1. juni 2015.

Les rapporten her:

<https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/rapport-om-regelverk-for-private-hoyskoler-og-fagskoler/id2354330/>

11 Internasjonalisering ved norske fagskoler – sammendrag av en undersøkelse

Internasjonalisering av fagskolene har så langt verken vært et stort tema for myndighetene eller tilbyderne. Samtidig har fagskolesektoren vært en del av det politiske arbeidet for internasjonalisering, og det har vært en ambisjon fra Stortinget om at «en mer helhetlig og målrettet internasjonalisering av utdanning skal omfatte alle utdanningsnivå», der også fagskoler forutsettes å øke sin internasjonale profil.

Internasjonalisering av studenter, ansatte og faglig innhold gir nye perspektiver og utvidet forståelse av fagfeltene og ny kunnskap som kan være med å løfte fagskolefeltet videre. NOKUT har hatt en gjennomgang av internasjonaliseringen ved norske fagskoler, og noen hovedpunkt fra denne undersøkelsen gjengis her. Dokumentet i sin helhet kan leses på NOKUTs hjemmesider⁹.

Resultatene fra undersøkelsen viser blant annet at 34 av de 55 institusjonene som svarte, eller 62 prosent, har internasjonalisering av én eller flere typer slik som undersøkelsen har definert det, altså internasjonalt orienterte utdanninger, utenlandske studenter, utvekslingsopphold eller internasjonalisering av fagstaben. 21 av de som svarte (38 prosent) har ikke internasjonalisering på noen av parametrene i undersøkelsen. Når det gjelder eierskapsforhold, er det en tendens til at de private er noe mer internasjonalt orientert enn de offentlige.

Undersøkelsen viser tydelige fagforskjeller, der humanistiske og estetiske studier og naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (NHT-fag) skiller seg ut som de mest internasjonalt orienterte fagfeltet.

7 av 55 – eller i underkant av 15 prosent av institusjonene i undersøkelsen – hadde kurs på andre språk enn norsk (eller andre skandinavisk språk), og samtlige av disse var private tilbydere. Det er spesielt innenfor humanistiske og estetiske fag at man benytter andre språk enn de skandinaviske, samt nettbaserte utdanninger. Når det gjelder internasjonale studenter,

⁹ <http://www.nokut.no/no/Fakta/NOKUTs-publikasjoner/Andre-publikasjoner/Notater/Internasjonalisering-ved-norske-fagskoler/>

er det 15 institusjoner som hadde internasjonale studenter, ca. 27 prosent. Det er de private som har desidert flest av de internasjonale studentene.

17 av de 55 institusjonene i undersøkelsen (ca. 31 prosent) hadde mulighet for perioder i utlandet for studentene som en del av utdanningen, og det er kortere opphold som dominerer. Kun seks institusjoner melder at de har deler av personalet fra utlandet som er her for å undervise ved institusjonen. Én har hele sitt personale fra utlandet

12 Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap

Hendelsene 22. juli 2011 og rapporten fra 22. juli-kommisjonen, NOU 2012:14, har aktualisert ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap innenfor de ulike statlige sektorene og nivåene. Det enkelte departement har et overordnet ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap innenfor egen sektor, og dette stiller krav til institusjonenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap innenfor egen organisasjon. Kravene er nærmere presisert i tildelingsbrevene til de statlige institusjonene, i KDs Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren av 31. januar 2011 og i forskrift 15. juni 2012 nr. 535 (instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, Justis- og beredskapsdepartementets samordningsrolle, tilsynsfunksjon og sentral krisehåndtering).

De følgende kravene, som pålegges de statlige virksomhetene, kan være relevante å se hen til i beredskapsarbeidet ved samtlige fagskoler, også de private.

Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser)

De statlige institusjonene skal utarbeide helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyser, samt delanalyser knyttet til særskilte utfordringer i den enkelte virksomhet. Målet med risiko- og sårbarhetsanalysene er å identifisere uønskede hendelser som kan inntreffe, vurdere risikoen knyttet til hendelsene og utarbeide forebyggende og skadereduserende tiltak. ROS-analysen skal følges opp gjennom en egen handlingsplan med tiltak for å redusere risiko og konsekvenser av uønskede hendelser. ROS-analysene skal revideres minst annethvert år.

Kriseplanverk

De statlige institusjonene skal ha et oppdatert planverk for å håndtere ulike typer kriser. Planverket skal bygge på ROS-analysene. Det må være lett tilgjengelig for de ansatte og bør blant annet beskrive ansvarsforhold, organisering og rutiner for varsling, informasjon og håndtering av ulike hendelser.

Øvelser

En viktig forutsetning for å lykkes i håndteringen av kriser er at involverte medarbeidere i organisasjonen kjenner kriseplanverket og sin rolle og oppgaver i en krisesituasjon. Ved valg av øvelsesscenario bør en ta utgangspunkt i ROS-analysene. Øvelser kan gjennomføres enten som en *table top*-øvelse (skrivebordsøvelse) eller som en spilløvelse. Mål og hensikt med øvelsen må defineres, og gjennomføringen bør evalueres. Evalueringen vil bidra til å avdekke eventuelle forbedringspunkter. Som et minimum bør det planlegges og gjennomføres minst én øvelse per år, men det er ikke nødvendig at hele organisasjonen deltar i øvelsen hver gang.

Informasjonssikkerhet

Institusjonen skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og den nasjonale strategien for informasjonssikkerhet med tilhørende handlingsplan.

Departementet vil også gjøre oppmerksom på dokumentet *Veiledning i beredskapsplanlegging*, utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, og veileder i styringssystem for informasjonssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren, utarbeidet av UNINETT. Dokumentene, inkludert Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i sektoren av 31. januar 2011, er tilgjengelige her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/grunnopplaring/krisehandtering.html?id=279675>
<https://www.uninett.no/infosikkerhet/styringssystemer>

Tabellvedlegg

Tabell V 1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2012-2014.

	2012		2013		2014	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Under 50	56	49	49	44	39	38
50-100	20	17	24	22	25	24
101-500	31	27	30	27	30	29
Over 500	8	7	8	7	9	9
Antall fagskoler	115	100	111	100	103	100

Kilde: NSD

Tabell V 2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2012.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Akershus	3	-	2	1	6	50	-	33	17	100
Aust-Agder	-	-	1	-	1	-	-	100	-	100
Buskerud	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Finnmark	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Hedmark	2	-	-	-	2	100	-	-	-	100
Hordaland	7	3	1	1	12	58	25	8	8	100
Møre og Romsdal	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Nordland	2	3	-	-	5	40	60	-	-	100
Nord-Trøndelag	2	1	1	-	4	50	25	25	-	100
Oppland	2	-	-	1	3	67	-	-	33	100
Oslo	16	4	8	3	31	52	13	26	10	100
Rogaland	3	-	4	1	8	38	-	50	13	100
Sogn og Fjordane	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Sør-Trøndelag	5	1	3	-	9	56	11	33	-	100
Telemark	-	1	1	-	2	-	50	50	-	100
Troms	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Vest-Agder	1	1	1	1	4	25	25	25	25	100
Vestfold	4	2	3	-	9	44	22	33	-	100
Østfold	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Sum	56	20	31	8	115	49	17	27	7	100

Merknad: Tilknytning til fylke er basert på fagskolens postnummer.

Kilde: NSD

Tabell V 3 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2013.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Akershus	2	1	2	1	6	33	17	33	17	100
Aust-Agder	-	-	1	-	1	-	-	100	-	100
Buskerud	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Finnmark	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Hedmark	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Hordaland	6	3	2	1	12	50	25	17	8	100
Møre og Romsdal	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Nordland	2	3	-	-	5	40	60	-	-	100
Nord-Trøndelag	2	1	1	-	4	50	25	25	-	100
Oppland	2	-	-	1	3	67	-	-	33	100
Oslo	13	5	8	3	29	45	17	28	10	100
Rogaland	3	-	4	1	8	38	-	50	13	100
Sogn og Fjordane	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Sør-Trøndelag	5	1	2	-	8	63	13	25	-	100
Telemark	-	1	1	-	2	-	50	50	-	100
Troms	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Vest-Agder	1	1	1	1	4	25	25	25	25	100
Vestfold	4	2	2	-	8	50	25	25	-	100
Østfold	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Sum	49	24	30	8	111	44	22	27	7	100

Merknad: Tilknytning til fylke er basert på fagskolens postnummer.

Kilde: NSD

Tabell V 4 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2012.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	14	4	9	2	29	48	14	31	7	100
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	2	-	1	-	3	67	-	33	-	100
Mediefag	1	-	2	2	5	20	-	40	40	100
Økonomiske og administrative fag	8	3	2	6	19	42	16	11	32	100
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	13	9	21	6	49	27	18	43	12	100
Helse-, sosial- og idrettsfag	14	9	13	2	38	37	24	34	5	100
Primærnæringsfag	6	-	-	-	6	100	-	-	-	100
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	11	5	9	2	27	41	19	33	7	100
Sum	69	30	57	20	176	39	17	32	11	100

Kilde: NSD

Tabell V 5 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2013.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	11	8	6	2	27	41	30	22	7	100
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Mediefag	1	1	1	2	5	20	20	20	40	100
Økonomiske og administrative fag	6	4	3	5	18	33	22	17	28	100
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	10	10	20	7	47	21	21	43	15	100
Helse-, sosial- og idrettsfag	13	8	14	3	38	34	21	37	8	100
Primærnæringsfag	2	1	1	2	6	33	17	17	33	100
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	10	8	8	2	28	36	29	29	7	100
Sum	54	40	53	23	170	32	24	31	14	100

Kilde: NSD

Tabell V 6 Offentlige fagskoler fordelt på fylke og fagfelt i 2014. Antall.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Aust-Agder	-	-	-	1	1	-	-	2
Buskerud	-	-	-	1	-	-	-	1
Finnmark	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	1	-	1	-	-	1	-	3
Hordaland	-	-	-	3	1	1	1	6
Møre og Romsdal	-	-	-	2	1	-	2	5
Nordland	1	1	-	2	1	-	2	7
Nord-Trøndelag	-	-	-	3	1	-	1	5
Oppland	-	-	1	1	1	1	1	5
Oslo	-	-	1	1	1	-	1	4
Rogaland	-	-	-	2	2	-	1	5
Sogn og Fjordane	-	-	-	2	-	-	1	3
Sør-Trøndelag	-	-	-	3	1	1	1	6
Telemark	-	-	-	1	1	-	-	2
Troms	-	-	-	4	2	-	1	7
Vest-Agder	-	-	-	1	1	-	1	3
Vestfold	-	-	-	1	2	-	1	4
Østfold	-	-	-	1	1	-	-	2
Sum	2	1	3	29	17	4	15	71

Merknad: Tabellen viser antall offentlige fagskoler med utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 7 Private fagskoler fordelt på fylke og fagfelt i 2014. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	3	-	-	1	1	2	-	1	8
Buskerud	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Hedmark	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Hordaland	1	-	-	-	1	1	-	1	4
Møre og Romsdal	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Oppland	1	-	-	-	-	-	1	-	2
Oslo	10	-	2	8	6	4	-	6	36
Rogaland	1	1	-	1	3	3	-	1	10
Sør-Trøndelag	1	-	-	-	1	2	-	1	5
Telemark	-	-	-	1	-	1	-	1	3
Vest-Agder	2	-	1	1	1	-	-	-	5
Vestfold	2	-	1	-	1	1	-	2	7
Østfold	1	1	-	1	1	2	1	-	7
Sum	23	2	4	13	16	17	2	13	90

d: Tabellen viser antall private fagskoler med utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt. En fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 8 Utdanningstilbud ved offentlige fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, vår 2014. Antall.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	-	-	1	1	5	1	-	8
Aust-Agder	-	-	-	7	3	-	-	10
Buskerud	-	-	-	22	-	-	-	22
Finnmark	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	3	-	2	-	4	2	-	11
Hordaland	-	-	-	20	9	3	2	34
Møre og Romsdal	-	-	-	10	1	-	2	13
Nordland	1	1	-	2	3	-	2	9
Nord-Trøndelag	-	-	-	12	5	-	1	18
Oppland	-	-	1	18	7	-	2	28
Oslo	-	-	-	7	3	-	1	11
Rogaland	-	-	-	15	4	-	1	20
Sogn og Fjordane	-	-	-	13	2	-	2	17
Sør-Trøndelag	-	-	-	20	5	1	1	27
Telemark	-	-	-	10	3	-	-	13
Troms	-	-	-	8	3	-	2	13
Vest-Agder	-	-	-	12	1	-	1	14
Vestfold	-	-	-	7	5	-	1	13
Østfold	-	-	-	10	7	-	-	17
Sum	4	1	4	194	70	7	19	299

Merknad: Tabellen viser antall utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved offentlige fagskoler. En fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 9 Utdanningstilbud ved offentlige fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, høst 2014.
Antall.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	-	-	1	-	5	1	-	7
Aust-Agder	-	-	-	4	2	-	-	6
Buskerud	-	-	-	29	-	-	-	29
Finnmark	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	3	-	2	-	4	4	-	13
Hordaland	-	-	-	22	8	1	2	33
Møre og Romsdal	-	-	-	10	1	-	2	13
Nordland	1	1	-	2	4	-	2	10
Nord-Trøndelag	-	-	-	14	4	-	2	20
Oppland	-	-	1	17	6	-	2	26
Oslo	-	-	-	7	4	-	1	12
Rogaland	-	-	-	16	4	-	1	21
Sogn og Fjordane	-	-	-	9	-	-	1	10
Sør-Trøndelag	-	-	-	20	5	1	1	27
Telemark	-	-	-	10	1	-	-	11
Troms	-	-	-	8	3	-	2	13
Vest-Agder	-	-	-	12	2	-	1	15
Vestfold	-	-	-	7	6	-	1	14
Østfold	-	-	-	11	6	-	-	17
Sum	4	1	4	198	65	7	19	298

Merknad: Tabellen viser antall utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved offentlige fagskoler. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 10 Utdanningstilbud ved private fagskoler fordelt på fagskoler og fylker, vår 2014. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	5	-	-	32	3	19	-	1	60
Aust-Agder	-	-	-	50	-	-	-	-	50
Buskerud	-	-	-	96	10	9	-	-	115
Finnmark	-	-	-	25	-	-	-	-	25
Hedmark	-	-	-	50	3	4	-	-	57
Hordaland	16	-	7	51	8	3	-	1	86
Møre og Romsdal	1	-	-	10	1	-	-	-	12
Nordland	-	-	-	52	-	1	-	-	53
Oppland	1	-	-	-	1	1	1	-	4
Oslo	40	-	9	166	27	18	-	9	269
Rogaland	13	1	6	73	16	46	-	1	156
Sør-Trøndelag	17	-	6	101	8	3	-	-	135
Telemark	-	-	-	26	-	11	-	1	38
Troms	-	-	-	28	-	1	-	-	29
Vest-Agder	24	-	10	10	11	-	-	-	55
Vestfold	5	-	2	51	2	9	-	20	89
Østfold	12	1	1	17	15	8	1	-	55
Sum	134	2	41	838	105	133	2	33	1 288

Merknad: Tabellen viser antall utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved private fagskoler. En fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 11 Utdanningstilbud ved private fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, høst 2014. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	4	-	-	32	3	20	-	1	60
Aust-Agder	-	-	-	50	-	-	-	-	50
Buskerud	-	-	-	78	-	5	-	-	83
Finnmark	-	-	-	25	-	-	-	-	25
Hedmark	-	-	-	50	3	4	-	-	57
Hordaland	21	-	8	61	10	3	-	3	106
Møre og Romsdal	1	-	-	11	1	-	-	-	13
Nordland	-	-	-	53	-	1	-	-	54
Oppland	1	-	-	-	-	1	3	-	5
Oslo	48	-	10	167	27	16	-	11	279
Rogaland	13	1	6	75	16	48	-	1	160
Sør-Trøndelag	23	-	7	110	10	5	-	3	158
Telemark	-	-	-	26	-	11	-	1	38
Troms	-	-	-	28	-	1	-	-	29
Vest-Agder	24	-	10	11	11	-	-	-	56
Vestfold	4	-	2	51	1	9	-	20	87
Østfold	12	1	1	18	15	8	1	-	56
Sum	151	2	44	846	97	132	4	40	1 316

Merknad: Tabellen viser antall utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved private fagskoler. En fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 12 Fagskolestudenter fordelt på alder og fagfelt, kvinner i 2014. Antall.

	Under 18	18-20	21-25	26-30	31-35	36-50	Over 50	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	4	493	651	134	53	98	48	1 481
Mediefag	-	47	89	11	5	1	-	153
Økonomiske og administrative fag	-	59	238	254	184	361	53	1 149
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	-	40	166	94	60	73	9	442
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	27	281	343	357	1 215	356	2 579
Primærnæringsfag	-	12	14	7	6	19	8	66
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	3	82	144	41	8	23	4	305
Sum	7	760	1 583	884	673	1 790	478	6 175
Relativ fordeling	0	12	26	14	11	29	8	100

Merknad: Tabellen viser antall distinkte studenter (antall hoder) etter alder og fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 13 Fagskolestudenter fordelt på alder og fagfelt, menn i 2014. Antall.

	Under 18	18-20	21-25	26-30	31-35	36-50	Over 50	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	3	138	236	65	18	39	19	518
Mediefag	-	95	165	31	5	2	-	298
Økonomiske og administrative fag	1	25	271	234	153	227	53	964
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	5	473	2 441	1 657	1 027	1 249	124	6 976
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	1	20	30	35	124	40	250
Primærnæringsfag	-	3	10	8	5	7	2	35
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	-	188	409	163	108	121	17	1 006
Sum	9	923	3 552	2 188	1 351	1 769	255	10 047
Relativ fordeling	0	9	35	22	13	18	3	100

Merknad: Tabellen viser antall distinkte studenter (antall hoder) etter alder og fagfelt.

Kilde: NSD

Tabell V 14 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning i antall utdanningstilbud ved offentlige fagskoler, 2014.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Akershus	8	-	5	1
Aust-Agder	10	-	6	-
Buskerud	15	7	20	9
Finnmark	1	-	1	-
Hedmark	11	-	13	-
Hordaland	17	10	17	10
Møre og Romsdal	13	-	13	-
Nordland	8	1	9	1
Nord-Trøndelag	6	12	8	12
Oppland	16	10	14	10
Oslo	11	-	12	-
Rogaland	11	9	11	10
Sogn og Fjordane	12	5	10	-
Sør-Trøndelag	26	1	26	1
Telemark	8	5	6	5
Troms	4	9	4	9
Vest-Agder	14	-	15	-
Vestfold	11	2	12	2
Østfold	15	2	15	2
Sum	217	73	217	72

Kilde: NSD

Tabell V 15 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning i antall utdanningstilbud ved private fagskoler, 2014.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Akershus	36	20	36	20
Aust-Agder	25	-	25	-
Buskerud	64	-	32	-
Finnmark	25	-	25	-
Hedmark	31	-	31	-
Hordaland	86	-	106	-
Møre og Romsdal	12	-	13	-
Nordland	28	-	29	-
Oppland	4	-	5	-
Oslo	152	42	162	42
Rogaland	99	10	99	11
Sør-Trøndelag	85	-	108	-
Telemark	38	-	38	-
Troms	29	-	29	-
Vest-Agder	25	30	26	30
Vestfold	59	5	57	5
Østfold	55	-	56	-
Sum	853	107	877	108

Kilde: NSD

Tabell V 16 Utdanningstilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt ved offentlige fagskoler, 2014. Antall.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Humanistiske og estetiske fag	4	-	4	-
Mediefag	1	-	1	-
Økonomiske og administrative fag	4	-	3	1
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	130	61	133	61
Helse-, sosial- og idrettsfag	47	10	47	9
Primærnæringsfag	5	1	7	-
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	18	1	17	1
Sum	209	73	212	72

Kilde: NSD

Tabell V 17 Utdanningstilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt for private fagskoler, 2014. Antall.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Humanistiske og estetiske fag	62	12	69	12
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	2	-	2	-
Mediefag	10	7	11	7
Økonomiske og administrative fag	112	31	109	30
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	54	22	43	23
Helse-, sosial- og idrettsfag	61	28	59	29
Primærnæringsfag	2	-	4	-
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	26	7	29	7
Sum	329	107	326	108

Kilde: NSD

Tabell V 18 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Menn 2011.

	Totalt	Fullført etter ett år	Fullført etter to år	Fullført etter tre år	Ikke fullført - andel (%)
1/2 år	86	46	54	54	37,2
1 år	1 382	625	746	754	45,4
1 og 1/2 år	89	16	19	22	75,3
2 år	3 906	1 385	2 709	2 744	29,7
Øvrige	2 815	637	1 048	1 428	49,3
Udefinert	810	69	74	79	90,2
Totalt	9 088	2 778	4 650	5 081	44,1

Kilde: NSD

Tabell V 19 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Kvinner 2011.

	Totalt	Fullført etter ett år	Fullført etter to år	Fullført etter tre år	Ikke fullført - andel (%)
1/2 år	285	99	110	111	61,1
1 år	1 639	791	865	877	46,5
1 og 1/2 år	77	46	46	46	40,3
2 år	2 959	668	1 709	1 729	41,6
Øvrige	589	269	311	345	41,4
Udefinert	186	52	52	53	71,5
Totalt	5 735	1 925	3 093	3 161	44,9

Kilde: NSD

Tabell V 20 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Menn 2012.

	Totalt	Fullført etter ett år	Fullført etter to år	Fullført etter tre år	Ikke fullført - andel (%)
1/2 år	169	129	129	129	23,7
1 år	1 034	447	497	497	51,9
1 og 1/2 år	40	7	10	10	75
2 år	3 208	709	1 991	1 991	37,9
Øvrige	1 798	142	231	231	87,2
Udefinert	636	5	5	5	99,2
Totalt	6 885	1 439	2 863	2 863	58,4

Kilde: NSD

Tabell V 21 Gjennomstrømning av studenter som startet for første gang i 2011 og 2012. 1, 2 og 3 år etter utdanningen skulle vært fullført. Kvinner 2012.

	Totalt	Fullført etter ett år	Fullført etter to år	Fullført etter tre år	Ikke fullført - andel (%)
1/2 år	352	178	178	178	49,4
1 år	1 507	765	804	804	46,6
1 og 1/2 år	47	20	20	20	57,4
2 år	3 535	1 122	2 146	2 146	39,3
Øvrige	230	70	97	97	57,8
Udefinert	46	1	1	1	97,8
Totalt	5 717	2 156	3 246	3 246	43,2

Kilde: NSD

Litteratur/kilder

Erica Waagene, Liv Anne Støren (2013): *Fagskoleutdannedes studiesituasjon og arbeidsmarkedssituasjon*. NIFU-rapport 40/2013. Oslo.

Kunnskapsdepartementet: *Tilstandsrapport Høyere utdanning 2014*. Oslo.

Kunnskapsdepartementet: *Tilstandsrapport Fagskoler 2013*. Oslo.

NOU 2014:14 *Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg*. Oslo.

https://utdanning.no/tema/nyttig_informasjon/mesterutdanning

<https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/rapport-om-regelverk-for-private-hoyskoler-og-fagskoler/id2354330/>

<http://www.nokut.no/no/fakta/NOKUTs-publikasjoner/Andre-publikasjoner/Notater/Internasjonalisering-ved-norske-fagskoler/>

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/grunnopplaring/krisehandtering.html?id=279675>

<https://www.uninett.no/infosikkerhet/styringssystemer>

Utgitt av:
Kunnskapsdepartementet

Publikasjonen er elektronisk tilgjengelig på
www.regjeringen.no/kd

Publikasjonskode: F- 4412

Trykk: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
07/2015 - opplag 200

